

Pedagógiai Program

Kenderföld-Somági Általános Iskola

Elfogadta a tantestület 2017. augusztus 31-én

Jóváhagyta:

Schillingerné Bázing Melinda

intézményvezető

Hatályos: 2018. szeptember 1-jétől

Információ az intézményi szakmai alapdokumentumból

Intézmény neve:

Kenderföld-Somági Általános Iskola

Német nyelvű megnevezése:

Kenderfölder Grundschule

Székhelye:

7300 Komló, Gagarin u. 4.

OM azonosító:

027207

Fenntartó és működtető neve:

Pécsi Tankerületi Központ

Köznevelési alpfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás;
- német nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése, oktatása 1-8 évfolyamokon;
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése, oktatása.

Tartalomjegyzék

1. Bevezető	5
2. Az iskola nevelési programja	6
2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	6
2.1.1. Német nemzetiségi nyelvoktató iskola révén célunk és feladatunk	7
2.1.2. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink esélyeinek javítása az oktatási rendszerben	9
2.1.3. A különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása.....	9
2.1.4. A nevelőtestület pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztése	10
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	11
2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	15
2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	16
2.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	18
2.6.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás	18
2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás	22
2.6.3. Tehetséges tanulókkal való foglalkozás	22
2.6.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	233
2.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	23
2.8. Kapcsolattartás szülőkkel, az iskola partnereivel.....	25
2.8.1. Kapcsolattartás a szülőkkel	25
2.8.2. Kapcsolattartás az iskola partnereivel	27

2.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata.....	28
2.10. A felvétel és átvétel helyi szabályai	34
2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	35
3. Az intézmény helyi tanterve.....	39
3.1. A választott kerettanterv megnevezése	39
3.2. A tanulók heti óraszámja	39
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	40
3.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása.....	42
3.5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	48
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	49
3.7. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, és értékelésének módjai	50
3.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	55
3.9. A nemzetiségi kultúra megismerése.....	55
3.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	56
3.11. Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	60
3.12. A tanuló jutalmazásával, magatartásával, szorgalmával kapcsolatos elvek.....	70
3.13. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	75
Záró rendelkezések.....	76
A véleményezési joggal rendelkezők nyilatkozatai	77

1. Bevezető

Kedves Olvasó!

„A kezét csak megfogni szabad,
Elengedni vétek, ellökni átok.
Egymásra simuló kezek
tartják össze a világot.”

(Schiller)

A gyermeknek nagyon fontos, hogy érezzék a tanító segítő, bátorító kézfogását. Hiszen az iskolába lépés a tanulás kezdetét jelenti, és nagyon sok embernek egy életen keresztül tartó folyamatot. Fontos, hogy az iskola biztonságot, tudást, sikert, emberséget nyújtson.

„Hinnünk kell,
hogy tehetségesek vagyunk valamiben,
és ezt a valamit
bármilyen áron el is kell érniünk.”

(Madame Curie)

Ebben a hitben kell gyermekeinket nevelni, hogy elégedett boldog emberekké váljanak.

A Köznevelési Törvény alapján elkészítettük iskolánk saját Pedagógiai Programját, amelynek része a Nemzeti Alaptantervre épülő Helyi Tanterv is. Ezt úgy alkottuk meg, hogy eddigi értékeinkre építve, közös célért tudjunk együttműködni gyerekekkel, szülőkkel.

Schillingerné Bázing Melinda
intézményvezető

2. Az iskola nevelési programja

2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelvek

- Pedagógiai fölfogásunk a gyermekközpontú nevelés érvényesítése, a gyermeki jogok tiszteletben tartása.
- Törekszünk az egyéni bánásmódra, minden gyermek számára a legmegfelelőbb, egyéni képességeikhez igazodó fejlesztésre.
- Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges alapok letétele, az önálló ismeretszerzés képességének, igényének kialakítása.
- Hozzásegíteni tanulóinkat ahhoz a tudáshoz, és azokhoz a képességekhez, amelyek elengedhetetlenek a változó környezethez történő alkalmazkodáshoz

Célok

- A tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztése. Az értelmi, az önálló ismeretszerzési, a kommunikációs képességek kialakítása, fejlesztése.
- A német nemzetiségi oktatás megszervezésével a német nemzetiségi kultúra és hagyomány megismertetése. Cél a biztonságos nyelvhasználat különböző szituációkban, amelyet az életkor figyelembevételével alakítunk ki. Alapfokú nyelvvizsga előkészítése egyes tanulóknál.
- A tanulási nehézségekkel, szociális hátrányokkal bíró tanulók felzárkóztatása különböző fejlesztési módszerekkel, fejlesztő foglalkozásokkal. Ezen tanulók beilleszkedésének segítése. A differenciálás feltételeinek megteremtése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatásának elősegítése, az egyenlő bánásmód követelményeinek való megfelelésre törekvés.
- A tanulási képességek fejlesztése, eredményes tanulási módszerek elsajátíttatása. Sokoldalú, színes iskolai élet kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Társas kapcsolatok fejlesztése, az empatikus, toleráns magatartásformák elsajátíttatása.
- A személyiség lehetőségeinek feltárása a különböző egyéniségek elfogadásával.
- A tanulói környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása. Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése és elsajátíttatása.

- A személyiség formálása, az egészséges életmód alapjainak megismertetése. A szokásrendszer egészségjavító vonásainak erősítése, a mindennapos testedzés biztosítása, az úszásoktatás megszervezése, a pozitív beállítódás kialakítása.
- A hazaszeretet erősítése, a lakóhely megismertetése, megóvása, megbecsülése.

Feladatok

- Az életkori sajátosságoknak megfelelően megválasztott ismeretanyaggal, módszerekkel segíteni a tanulás-tanítás folyamatát, biztosítani az alapkészségek, alapismeretek elsajátítását, amelyek a további ismeretszerzéshez (továbbtanuláshoz) nélkülözhetetlenek.
- Az életkornak megfelelő kompetenciafejlesztés.
- Pályaválasztás segítése, pályaorientáció.
- Tanulási morál és módszerek fejlesztése.
- Korszerű ismeretek átadása (pl. informatika, nyelvoktatás).
- Egészséges életvitel, környezettudatos életmód, természetvédelem.
- A környezetünkben élő különböző nemzetiségek kultúrájának megismertetése, értékeikkel gazdagítani nemzeti kultúránkat.

2.1.1. Német nemzetiségi nyelvoktató iskola révén céljaink és feladataink

Célok

- A nemzetiségi önazonosság megőrzése, erősítése
- A német nyelv minél magasabb szintű elsajátítása.
- A német nemzetiség történelmének, szellemi és tárgyi kultúrájának megismerése.
- A nemzetiségi kultúra ápolása, hagyományok őrzése.
- A másság elfogadása, identitás erősítése.

Feladatok

- Kommunikációs készségek (beszédértés, beszédkészség, olvasásértés, írás) fokozatos fejlesztése, bővítése az életkori sajátosságokat figyelembe véve. A hatékonyabb nyelvoktatás érdekében csoportbontás biztosítása.

A német nemzetiségi nyelvoktató program első osztályban kezdődik, melybe a szülő kérésére kerülhetnek a diákok. A tanulóknak hetente öt német nemzetiségi nyelvórájuk van, amely heti egy órában kiegészül a német nemzetiségi hon-és népismerettel. Első osztályban csak szóbeli

nyelvtanítás folyik. Második osztálytól kezdődik a német írás és olvasás tanulása. Az életkornak és a kerettantervnek megfelelően bővülnek nyelvi ismereteik. A nyelvoktatást, amennyiben a létszám alapján lehetőség van rá, csoportbontásban végezzük.

- Német nyelvű könyvtár fejlesztése (tankönyvek, szépirodalom, folyóiratok, filmek, számítógépes nyelvoktató programok).
- Nemzetiségi kultúra megismertetése, megőrzése tanórán kívüli tevékenységek keretében is.
  - 3-4. osztályban a baranyai nemzetiségi falvak, tájházak, múzeumok, megtekintése.
  - Német nyelvű színházi előadások megtekintése.
  - Német nyelvű műsorokkal, hagyományápoló táncokkal iskolai és városi rendezvényeken való részvétel
  - Szakköri formában német nemzetiségi táncsoportok működtetése, nyári tánc táborok szervezése
  - Nemzetiségi programok szervezése: Márton nap, Trachttag, nemzetiségi, illetve tanulmányi kirándulások
- 7-8. osztályban 10 napos németországi nyelvgyakorlaton vehetnek részt tanulóink, melynek célja a beszédértés, a beszédképesség fejlesztésén túl az, hogy tanítványaink megtapasztalják a német családok életét.

A nemzetiségi képzésben résztvevő tanulóink az 1989/1990. tanév óta németországi nyelvgyakorlaton vehetnek részt. Hetedik/vagy nyolcadik osztályban 10 napot tölthetnek városunk testvértelepülésén, Neckartenzlingenben. A Gymnasium Neckartenzlingen és a Realschule Neckartenzlingen velük egykorú tanulóik partnereik, családoknál laknak, iskolába járnak, valamint kirándulásokon ismerkednek Baden-Württemberg tartomány nevezetességeivel. Tavasszal a partnerek Komlón folytatják egymás és egymás kultúrájának a megismerését. Minden évben az utazást szervező pedagógusok jó együttműködésének köszönhető, hogy eddig sikeres, és eredményes volt a nyelvgyakorlat. Tanulóink képesek kommunikálni természetes nyelvi környezetben.

- Alapfokú nyelvvizsgára felkészítés

Iskolánkban a 2016/2017. tanévtől kezdve a diákoknak lehetőségük van a német nyelvi diploma (Deutsches Sprachdiplom) megszerzésére: nyolcadikosaink jelentkezhetnek a DSD I nyelvvizsgára.

A diploma az eredménytől függően A2 vagy B1 (alapfok) szintű nyelvvizsgának felel meg. Igazolja, hogy tulajdonosa rendelkezik olyan szintű nyelvtudással, amely elegendő a németországi felsőoktatási előkészítő tanfolyamok megkezdéséhez.

- Versenyszervezés, versenyekre való felkészítés
- Kapcsolattartás a német nemzetiségi nyelvoktatással kapcsolatos intézményekkel, szervezetekkel

2.1.2. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink esélyeinek javítása az oktatási rendszerben

Feladatok

- Az iskolai közösségbe való beilleszkedés segítése, a család és az intézmény értékrendjének "összehangolása" (osztályfőnöki, ifjúságvédelmi feladatok.) Szocializációs hátrányok kompenzálása.
- Tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése, szükség esetén fejlesztő pedagógus segítségével.
- Műveltségbeli hátrányok leküzdése.
- Iskolai könyvtár működtetése, lehetőségeinek kihasználása. Színház-, hangverseny-, múzeumlátogatások beépítése az iskolai tevékenységbe.
- Napközi, tanulószoba működtetése, tanórákhoz kapcsolódó felzárkóztató foglalkozások.
- Délutáni foglalkozások biztosítása, melyek a szabadidő hasznos eltöltésén túl sikerélményt és új ismereteket is adnak a gyermekeknek (éneke-zene, rajz, manuális tevékenységek, sportfoglalkozások stb.).
- Pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatokon való részvétel (pl. „Útravaló” program stb.)

2.1.3. A különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása

Feladatok

- A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek integrált nevelése, differenciált fejlesztése a többi gyermekkel azonos csoportban.

- A sajátos nevelési igényű tanulók közül elsősorban a beiratkozási körzetünkben élő, pszichés fejlődési zavarai miatt tartósan és súlyosan akadályozott tanulókat (az enyhe fokban értelmi fogyatékos), és a tanulási zavarral (dyslexia, dysgraphia, discalculia) küzdő kisdíjakokat fogadjuk.
- Iskolánk feladat-ellátásában a fogyatékoság típusai:
  - tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékosok),
  - látássérült (vakok, gyengénlátók),
  - hallássérült (süketek, nagyothallók),
  - beszéd fogyatékos,
  - autista
  - a megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdők,
- Az SNI diákokat integráltan oktatjuk-neveljük, lehetőség szerint osztályonként 3-4 főt.
- A hatékony pedagógiai tevékenység érdekében együttműködünk a Szakértői Bizottságokkal és az Utazó Gyógypedagógiai Hálózattal.

2.1.4. A nevelőtestület pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztése

Feladatok

- Szakmai-módszertani továbbképzéseken való részvétel.
- Nevelőtestületi, munkaközösségi és egyéni szinten önképzések, továbbképzések szervezése, ill. azokon való részvétel.
- Konfliktuskezelési kultúránk fejlesztése.
- Képességfejlesztés módszertanának fejlesztése.
- A tanulás-tanítás folyamatának hatékonyabbá tétele az együttműködéssel.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Elsődleges célunk a tanulói személyiség teljes kibontakoztatásának segítése, annak sokoldalú fejlesztése. Ennek érdekében megismerjük a tanulók személyiségvonásait, családi körülményeit, társaik, osztálytársaik között elfoglalt helyzetüket, folyamatosan követjük mindezek alakulását.

Feladataink

- Az életkori sajátosságokat figyelembe véve, a bizalom légkörének megteremtése, személyi kapcsolatok kialakítása.
- A különböző és sokszínű módszertani lehetőségeinkkel a differenciált képességfejlesztés, a tehetség fejlesztése, és a műveltségi hátrányok csökkentése.
- A helyes tanulási szokások kialakítása, a tanulás tanítása.
- Önismeret, önértékelés fejlesztése.
- Egészséges, és kulturált életmódra nevelés.
- A rendszeres testmozgás igényének megalapozása.
- A másság elfogadása: a szociális képességek fejlesztésében, a gyerekek egymáshoz való viszonyának alakításában, a toleráns viselkedési formák kialakításával, a más etnikumhoz tartozó gyermekek befogadásával.
- Egyértelmű elvárások, követelmények megfogalmazása. Rendszeres, sikeresen teljesíthető feladatok kitűzése. Következetes ellenőrzés, fejlesztő értékelés.
- Erkölcsi, érzelmi képességek fejlesztése.
- Életpálya-építési kompetenciák fejlesztése, a pályaaorientáció előkészítése, segítése.

Megvalósulásuk

- A tantárgyi kerettantervekben megjelölt követelmények teljesítésével tanórákon.
- Osztályfőnöki órákon, védőnői foglalkozásokon.
- Kiscsoportos, ill. egyéni fejlesztéseken.
- Versenyekre felkészítések idején.
- Arizona szoba működtetése.
- Egyéb, tanórai és tanórán kívüli lehetőségek.
- Hétszokás program bevezetésének lehetősége.

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Bevezetés, helyzetelemzés

A gyerekek, az ifjúság életésélyeinek az európai átlaghoz való felzárkóztatása, egészségének hosszú távú biztosítása a magyar társadalom és az iskolai egészségnevelés fontos feladata. A

gyermekek egészségvédelme beruházás a jövőbe. Iskolánk egészségnevelésének fő feladata a megelőzés.

A cigaretta, az alkohol, a droghasználat stb. közvetlen kapcsolatban van a személy által átélt nehézségekkel, kudarcokkal és természetesen a szocializációs mintákkal. A leghatékonyabb mintaadó a család, a felnőtt generáció lelkiállapotának zavarai magatartási minták a gyerek számára.

Az iskolánkba járó tanulók nagy százaléka hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, ill. veszélyeztetett helyzetű tanuló. Személyiségfejlődésüket sokféle hatás fenyegeti. A rossz anyagi helyzet miatt táplálkozásuk, gondozásuk elégtelen, sokukkal nem törődnek, illetve rosszul bánnak.

Az eltérő családi és szociokulturális háttérrel, szocializációs mintákkal rendelkező gyerekek egészségmagatartása, életmódja, életminősége már előrevetíti a problémákat, meghatározza a gyermek ismeret- és tevékenységrendszerét, amely irányítja az egészséggel kapcsolatos választásait, döntéseit.

Iskolai egészségnevelésünkben a mentálhigiénés nevelés ezért elsődleges szerepet kap, mert a személyi környezetben meginduló kedvező folyamatok pozitív elmozdulást eredményezhetnek, és így az egészség, a magatartás kedvező átformálódásához is hozzájárulhatnak.

Céljaink

Iskolánk az önmagáért és környezetéért felelős személyiséget állítja középpontba, aki képes kapcsolatokat építeni és fenntartani. A testi-lelki egészség minden tevékenységünk alapja, az ember életének legfontosabb része.

A program céljai a következőképpen fogalmazódnak meg:

- pozitív énkép kialakítása (önismeret, önértékelés, önbizalom, önbecsülés),
- egészséges életstílusok, egészségmodell (D.A.D.A program stb. alapján),
- hatékony kommunikáció (tolerancia, empátia, másság kezelése),
- erőszakmentes konfliktuskezelés,
- tanulás-módszertani ismeretek (tanulás tanítása),
- pedagógusok példamutatása, továbbképzése.

A program tartalmi témakörei

- önismeret, „én” tudat,
- növekedés és változás (testi és pszichológiai),
- fizikai aktivitás és testi higiéné,
- egészséges táplálkozás, háztartástan,
- stressz helyzetek, stressz-kezelés,
- problémamegoldás, pozitív döntéshozás,
- veszélyeztető tényezők (drog, alkohol, cigaretta),
- kortárs nyomás, visszautasítási technikák,
- társadalmi támaszok (család, barátság stb.),
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség, AIDS),
- drogprevenció,
- környezetvédelem.

Alapelvek

A témakörök mindegyikének tengelyében a következő készségek fejlesztése húzódik meg: kapcsolatkezelés, együttműködés, döntéshozatal, konfliktuskezelés, kommunikációs stílus, kreativitás, beilleszkedés.

Alkalmazott módszerek

Beszélgetés, vita, szerepjáték, modellezés, drámapedagógia, szituációs játékok, művészeti tevékenység, helyzetgyakorlatok.

A nevelés színterei

Iskolai tanítási órákon – minden tantárgyba beépítve, kiemelten a következő órákon:

- technika óra: háztartástan, fogyasztói szokások,
- osztályfőnöki óra – konfliktuskezelés,
- osztályfőnöki óra: D.A.D.A. órák alsó tagozattól felső tagozatig, felvilágosító órák védőnő, iskolaorvos bevonásával és segítségével, rák ellenes előadások, drogprevenciós tevékenységek,
- osztályfőnöki óra: szituációs játékok, önismeret, társismeret, együttműködési játékok, relaxációs gyakorlatok,

- tantárgyi órák: tanulás tanítása,
- biológia óra,
- testnevelés óra – kiemelten gerinctorna,
- egészségnap – projektnap.

Tanítási órákon kívüli egészségjavító szakkörök

- sport- és táncszakkörök,
- duci torna; diabetikus szakkör, kis egészségőr (védőnő segítségével, váltott formában),
- csecsemőgondozó szakkör,
- természetjáró szakkör,
- napközi,
- gyógytestnevelés.

Iskolán kívüli lehetőségek

- pályázatok,
- kirándulások, túrák,
- táborok,
- versenyek.

Mindennapos testedzés biztosítása

Ehhez a következő mozgási lehetőségeket kínáljuk (a foglalkozásokat minden tanév végén felülvizsgáljuk, és az igényeknek megfelelően változtatjuk):

- német nemzetiségi tánc,
- tollaslabda,
- labdaterápia – alsó tagozat,
- gyerektorna – alsó tagozat,
- labdajátékok – felső tagozat,
- darts – felső tagozat,
- labdarúgás,
- természetjárás,
- gombfoci.

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Célunk

- Az életkornak megfelelő közösségtudat megalapozása, kialakítása
- A különböző életkorban jellemző közösségformálódás figyelembe vétele:
  - szerveződés periódusa (helyes viselkedési, magatartási modellek körvonalazása, gyakoroltatása),
  - közösségi centrum kialakítása (valódi demokrácia megvalósítása, véleményformálás-kifejezés, érvek kifejtése, megvédése),
  - közösséggé érés (egymás iránti kölcsönös figyelem, segítőkész magatartás, bizalom kialakulása).
- Jogok és kötelességek összhangjának biztosítása.

A közösségfejlesztés színterei

- az osztály közössége,
- minden tanóra, osztályfőnöki órák,
- diák-önkormányzati munka,
- művészeti csoportok,
- napköziben, tanulószobán folyó munka,
- sportkörök,
- iskolai hagyományok, ünnepek, projektek,
- együttműködést segítő rendezvények szervezése,
- karitatív tevékenységek,
- iskolán kívüli közös tevékenységek,
- németországi iskolakapcsolat, nyelvgyakorlat.

Ennek érdekében szükséges olyan tevékenységek, rendezvények szervezése, amelyeken tanulóink megismerhetik egymást, megismerhetik egymás lehetőségeit, értékeit. Ezek a rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések erősítik az összetartozást, az egymás iránt érzett felelősséget, a tevékenység fontosságát. A délutáni elfoglaltságok – művészeti csoportok (tánc), sport, szakkörök – mind a közösségi nevelés eszközei. Mindezekben a nevelő irányító szerepe elengedhetetlen. A következetes, tudatos, érzékeny magatartása példa értékű a tanulók számára.

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák, az elmaradó és a helyettesített órák dokumentálása,
- különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor, és délutáni időben 16 óráig
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízta meg lehetőség szerint legkésőbb minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása,
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását,
- szükség esetén órát látogat az osztályban,
- SNI-s, BTM-es gyerekek nyomon követése, adminisztrációja, kollégák, szülők értesítése ezen gyermekek állapotáról,
- ellenőrzi az érdemjegyek beírását és a szülői aláírást az ellenőrző könyvben, regisztrálja és összesíti a tanulók hiányzásait, figyelemmel kíséri az igazolásokat, a mulasztások valós okait, igazolatlan mulasztások esetén a jogszabályban előírt jelzéseket megteszi,
- statisztikai adatokat szolgáltat,
- fegyelmi vétségek esetén az ügy súlyosságának megfelelő mértékben jár el,
- németországi nyelvgyakorlat előtt családot látogat.

2.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.6.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás

A programba való bekerülés feltételei

Az a gyermek, akit az óvoda, iskola kérésére, a szülő egyetértésével a Szakértői Bizottság vizsgál, és sajátos nevelési igényt állapít meg iskolánkba felvételt nyerhet, ha:

- a szakvéleményben megfogalmazott fejlődési rendellenesség korrekciója – a tanuló nevelése- oktatása iskolánkban megoldható, és a szakértői bizottság befogadó intézményként iskolánkra tett javaslatot.
- nem vehető fel az a sajátos nevelési igényű tanuló az iskolába, akire a szakértői bizottság szakvéleménye nem tett javaslatot.

A korábbi feltételek alapján felvehető, ha az osztályban a 4 főt nem haladja meg az SNI-s tanulók létszáma.

Az együttnevelés szükséges órakerete

A Köznevelési Törvény 6. sz. mellékletében megjelenik az évfolyamra meghatározott heti tanórák száma, a pedagógiai rehabilitációt szolgáló órakeret, amely különböző fejlődési zavarok esetén eltérő mértékű. Ez utóbbit a tanulóról kiállított szakértői vélemény határozza meg. A rehabilitációs fejlesztés a sajátos nevelési igényhez alkalmazkodva olyan fejlesztés, amely az integrált tanulók fogyatékoságával összefüggésben funkciókat, képességeket fejleszt.

Ezek a rehabilitációs órák egyéni foglalkozások. Több tanulónak akkor szervezhető együtt, ha az életkor és a fejlődési zavar azonos.

A fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentését segítő programokat az iskola helyi tantervében tervezik, egyéni fejlesztési tervben ütemezik.

A rehabilitáció célja

A szakvéleményben megfogalmazott fejlesztendő területek alapján:

- a fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére,
- a felzárkóztatásra,

- a tanulási technikák elsajátítására,
- a szociális képességek fejlesztésére,
- az önálló életvezetésre irányul.

A gyógypedagógus és az SNI diákot tanítók feladatai

A szakértői bizottság szakvéleménye határozza meg, hogy milyen végzettségű szakember végezheti a rehabilitációs fejlesztést

- Ha a szakvélemény lehetővé teszi, akkor iskolánk gyógypedagógusa végzi.
- Ha speciális szakirányú végzettséget igényel a fejlesztés, akkor megbízással oldjuk meg a feladatot (pl. logopédus, pszichológus, utazó gyógypedagógus)

A gyógypedagógus feladata az együttnevelés folyamatában

- Segíti a befogadó pedagógust a szakvélemény értelmezésében.
- Tájékoztatja a gyerek képességeiről és a maga szerepéről.
- Tájékoztatja a pedagógusokat a szakirodalomról.
- Időszakonként hospitál az osztályban.
- Elkészíti az egyéni fejlesztési tervet, amely alapján segíti a befogadó pedagógusokat a tantárgyi tervezésben (célok, tartalmak, módszerek, eszközök, követelmények).
- Folyamatosan konzultál a pedagógusokkal.
- Az egyéni fejlesztési terv alapján végzi a rehabilitációs foglalkozásokat, azokat az előírt formanyomtatványon dokumentálja.
- A fejlesztő pedagógus a gyógypedagógussal együttműködve segítheti a fejlesztés folyamatát.

A pedagógus szerepe az együttnevelés folyamatában

Az integrált tanulók segítésében jelentős szerep jut az osztályfőnöknek. Az ő feladata tartani a kapcsolatot a szülőkkel, pedagógussal, fejlesztőpedagógussal, szaktanárokkal. Megbeszéli a gyerekeket érintő kérdéseket, koordinálja a kontrollvizsgálatra a vizsgálati kérelem elkészítését. Felmerülő tanulási problémák esetén javaslatot tesz szakértői vizsgálatra.

A folyamat sikerességét nagymértékben meghatározza a befogadó pedagógus szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása.

- Konzultál a gyógypedagógussal

- A szakvélemény alapján a gyógypedagógus segítségével megtervezi a tantárgyi fejlesztést (célok, tartalmak, módszerek, eszközök, követelmények), egyéni fejlesztési programot készít.

Meghatározzák:

- A szakvélemény alapján a gyógypedagógus segítségével megtervezi a tantárgyi fejlesztést (célok, tartalmak, módszerek, eszközök, követelmények)
- a fejlesztési területeket
- egyéni követelményeket, amelyet teljesíteni kell
- egyénre szabottan (a gyerek sérülési fokát és a személyiségét figyelembe véve) határozzák meg a rehabilitáció (alkalmassá tétel) ütemét és mértékét.

Ez lesz az alapja a tanórai differenciálásnak és az egyéni fejlesztő foglalkozásoknak is.

A szaktanár tantárgyi mentességet, ill. tantárgyrészek értékelése alóli felmentést javasolhat.

Az együttnevelés dokumentumai

- A Szakmai Alapdokumentum tartalmazza.
- A pedagógiai programban megjelenik a SNI tanulók nevelése-oktatása.
- Tantervünk részeként adaptált tantervet használunk, amelyben érvényesülnek a rehabilitációs szempontok. Tartalmazza a fogyatékoság típusa szerint a terápiás fejlesztés célját, anyagát, speciális tartalmakat. Így lehetővé válik a többszintű feladatadás.

Tanterv, tanmenetek, fejlesztési tervek

- A tantervek melléklete tartalmazza a célokat, fejlesztési feladatokat, témaköröket
- A tanév elején a tanmenetek elkészítése során átgondolt tervezőmunkát igényelnek a tantárgyi tervezések. A normál szintű követelmények, tartalmak, fejlesztési feladatok mellett figyelembe kell venni a speciális tartalmakat, a többszintű feladatadás lehetőségét.

A tanulásszervezés során olyan gyakorlatot kell megvalósítani, amely a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazítható.

Értékelési rendszer

A tantárgyi értékelés alól felmentés a szakértői bizottság javaslatára adható a tanulónak. Az értékelés az egyéni képességek és a fejlettségi szinthez viszonyított fejlődés figyelembevételével történik.

Az értékelésnél előtérbe kell helyezni a pozitív megerősítést és lényeges az egyéni különbségek figyelembevétele. Ez elősegíti a tanuló teljesítményét önmagához viszonyító, fejlődést figyelembe vevő értékelést.

Továbbképzési terv

- A tantestület minden tagjának fel kell készülni a SNI tanulók befogadására
- Gyógypedagógiai ismereteket kell szerezni továbbképzéseken, belső képzéseken.
- Tanfolyamokon, tréningeken új kompetenciákat elsajátítani és ezeket érvényesíteni a napi munkában
- Olvasástanuláshoz a Meixner-féle módszertan elsajátítása a tanítóknak. Ezek a szakmai ismeretek jól hasznosíthatók az átlagos összetételű osztályokban is.
- Az egyéni továbbképzési tervek összeállítása során előtérbe kell helyezni a gyógypedagógus képzést: a logopédus és a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos képzéseket.

Eszközök

Az eszközvásárlás forrása: pályázatok és a költségvetés. A következő csoportokba tartozó eszközök segítik a napi oktató-nevelő munkát.

- tevékenykedtetést igénylő fejlesztő eszközök,
- szemléltetőeszközök,
- fejlesztő játékok,
- szakmai anyagok pedagógusok részére.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

- alsó tagozaton az olvasástanítási módszer feleljen meg a speciális igényeknek,
- a tankönyv gazdagon szemléltetett legyen, amely szemléltetések szolgálják a megértést,
- szövegezése egyszerű, jól érthető legyen,
- biztosítsa a differenciálás és a csoportmunka lehetőségét.

2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás

A BTM-es tanulókkal kapcsolatos feladatok

- A magatartási és beilleszkedési zavarok korrekciójának érdekében fel kell derítenünk a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat.
- A tanulókkal való foglalkozáshoz intézményünkben az alábbi lehetőségeink vannak: fejlesztő pedagógusok, beszédfejlesztő pedagógus.

Eljárásunk

- diagnosztizálás, a tünetek megfigyelése, elemzése, a Szakértői Bizottság által előírt területek fejlesztése,
- a pedagógusok és a gyermekek közötti személyes kapcsolat erősítése,
- a pozitív tulajdonságok erősítése,
- fejlesztési tervek kidolgozása,
- halmozottan hátrányos helyzetűeknek járó integrációs és fejlesztő foglalkozások,
- speciális szakember segítségének biztosítása, a meglévő szakembereink továbbképzése (logopédus),
- labdaterápia,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások.

2.6.3. Tehetséges tanulókkal való foglalkozás

A tehetséggondozó intézkedéseket a következő csoportok köré szervezzük:

1. egy adott tehetséges gyermek erős oldalának támogatása,
2. a tehetséges tanuló gyenge oldalainak kiegyenlítése,
3. olyan területek támogatása, amelyek nem a gyermek tehetségével kapcsolatosak.

Tehetségfejlesztés

Tanórán differenciálással, tanórán kívüli fejlesztő foglalkozásokkal, délutáni elfoglaltságokkal (szakkörök, művészeti neveléssel, sportkörrel), versenyekre való felkészítéssel, versenyek szervezésével. Pedagógus továbbképzések. Együttműködés külső szervezetekkel.

2.6.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Iskolánk beiskolázási körzetéből adódóan sok szociális hátránnyal érkező tanulóval foglalkozik. Alapelvünkből következik, hogy kötelességünk ezen hátrányok enyhítése. Ebben az ifjúságvédelmi felelősökre igen komoly feladat hárul. Részt vállalnak a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődését veszélyeztető körülmények kiszűrésében, megszüntetésében, ill. megelőzésében. Munkavégzésükben kapcsolatot tartanak az osztályfőnökökkel, a rendszerben működő pedagógiai szakszolgálatokkal, valamint a Gyermekjóléti Szolgálattal.

Az iskolaorvos, az iskolavédőnő segítik munkánkat mind az iskolában, mind az iskolán kívül, a családonál.

Lehetőségeink

Az osztályokon, csoportokon belül kiemelt figyelmet fordítunk a szociális hátrányok kompenzálására. Pályázatokkal, alapítványi támogatásokkal növeljük azon gyermekek táborozási, nyelvyakorlati esélyeit, akik ezt anyagi helyzetük miatt nem tehetnék meg. Taneszközöket, felszereléseket, ruházatot vásárolunk, támogatjuk esetleges versenyeket (nevezési díj, útiköltség), színházbérletet, hangversenybérletet vásárolunk.

2.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Választás, választhatóság

A felelősök, feladatra jelentkezők minden esetben elsősorban önjelöltek. Másodsorban a társak egyetértésével lehet valaki jelölt. Az önkormányzaton belül az alábbi szinteken történik a választás:

- az osztályközösségek választanak két képviselőt a Diákönkormányzatba,
- a Diákönkormányzaton belül az osztályképviselőkből áll össze az iskolai szintű DÖK,
- az iskolai DÖK jelöli ki a Diáktanács tagjait, akiket titkos szavazással választanak meg.

Informálódás

Az információ több csatornán folyik. A tantestület döntéseit, elképzeléseit elsősorban az osztályfőnökök, ill. a DÖK összekötő tanár továbbítják a tanulók felé az iskola életét érintő kérdésekben.

S ugyanígy fordítva is működik a rendszer. A tanulók problémáikkal elsősorban az osztályfőnökhöz, ill. a DÖK összekötő tanárhoz fordulhatnak, de segítségükre van bármelyik szaktanár, intézményvezető, intézményvezető-helyettes is.

A DÖK a következő csatorna. Itt a képviselők tájékoztatják a segítő tanárt problémáikról. A DÖK megbeszélésein a tanulók számtalan olyan információt kapnak, mely őket érinti, s nekik kell továbbítani társaiknak a híreket, kérdéseket, javaslatokat.

Fontos információk közzététele:

- iskolai faliújság,
- iskolarádió,
- honlap.

Jogosítványok és kompetenciák

A DÖK gyakorlati célja, hogy a diákok aktív részesei és alakítói legyenek a diákéletnek.

A DÖK jogai

- Döntési jogok
  - az éves program tervezése,
  - Diáktanács felállítása,
  - a DÖK által létrehozott jutalmak, kitüntetések odaítélése,
  - a jogszabályban biztosított tanításmentes napok felhasználása.
- Véleményezési és javaslattevő jogok
  - az iskolavezetés minden olyan döntése előtt, amely a tanulókat közvetlenül érinti,
  - a Házi rend megalkotásában.
- Ellenőrzési és beszámoltatási joga van minden általa választott felelőssel szemben.

A DÖK felépítése

- Diáktanács
- Iskolai DÖK (segítő tanárok, osztályok képviselői)

- Alapközösség

A DÖK legmagasabb fóruma a Diáknapon megrendezett fórum. Ezen bárki megszólalhat és bárki lehet megszólított, aki az iskola közösségéhez tartozik.

Köszölgélati diákszeretek

Az iskolai rendezvényekben a tanulók ellenszolgáltatás nélkül vesznek részt.

2.8. Kapcsolattartás szülőkkel, az iskola partnereivel

2.8.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

- Törekszünk a partneri kapcsolat kialakítására a szülőkkel.
- Együtt vagyunk felelősek a tanulók neveléséért, oktatásáért.
- Számítunk tapasztalataikra, véleményükre, segítségükre.
- Nyitottak vagyunk a kezdeményezésekre (rendkívüli szülői értekezlet).
- Segítségét nyújtunk a szülőknek az iskolaválasztásban
- Beiratkozás előtt óvodás szülői értekezleteken tájékoztatást nyújtunk iskolánkról.
- Az óvodások rendszeresen betekínthetnek az iskola életébe, tanórán és iskolán kívüli rendezvényeinken is szívesen látott vendégek.
- Közvetlen, rendszeres információkkal tájékoztatást adunk az iskola életéről.
- Évente háromszor (szeptember, január-február, április) szülői értekezletet és kétszer fogadóórát (november, április) tartunk.
- Az osztályfőnökök, szaktanárok megadott fogadóórájukon várják az érdeklődő szülőket.
- Nyílt napon a szülők tanórai foglalkozásokon vehetnek részt.
- Családlátogatások – szükség szerint.
- Mindkét fél kezdeményezhet rendkívüli szülői értekezletet, vagy óralátogatást előzetes egyeztetés után.
- A tájékoztatás eszköze leggyakrabban szóban és írásban, ellenőrzőben, tájékoztató füzetben történik.
- Rendszeresen tájékoztatunk a tanulmányi előmenetelről.
- A képesség-kibontakoztatásban, integrációban résztvevő tanulók szüleivel háromhavi rendszerességgel megbeszélést tartunk.

- Az iskola közzé teszi a szülők számára az Országos kompetenciamérés és az Idegen nyelvi mérés iskolai eredményeit.

A működésben közvetlenül megjelenő szülői szerepek

- A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője: az igények egyeztetése, lehetőségek számbavétele után együtt keressünk megoldást.
- A szülő tevékenyen is segítheti az iskola életét. Önkéntes munkában, rendezvények lebonyolításában.
- A szülő, mint szereplő is részt vehet az iskolai tevékenységrendszerben.

A szülők részvételi és képviseleti fórumai

Szülői munkaközösség

Az iskola szülői munkaközösségi választmány az osztályonként választott tagokból áll.

Szorosan együttműködik:

- az osztályfőnöki munkaközösség-vezetővel,
- az osztályfőnökökkel,
- a diákönkormányzattal,
- választott képviseleti delegációt küld az Intézményi Tanácsba.

Döntési jogkörébe tartozik:

- működési rendjének, munkaprogramjának meghatározása,
- rendkívüli szülői értekezlet összehívása szükség szerint, melynek időpontját 2 héttel előtte bejelenti az intézményvezetőnek,
- a képviseletében eljáró személyek megválasztása,
- az iskolának nyújtandó anyagi támogatás és a felhasználás módjának megállapítása.

Véleményező jogkört gyakorol:

- a munkaterv, a tanév rendjének meghatározásában,
- a működési szabályzatnak a szülőket is érintő rendelkezésében
- a házirend megállapításában,
- az iskola és a család kapcsolattartási rendjének kialakításában,
- a fakultatív foglalkozások iskolai programjainak kialakításában.

Tevékenyen-segítően részt vesz:

- az iskolai, osztályközösségi pedagógiai programok megvalósításában,
- iskolai és osztályrendezvények szervezésében,
- jóváhagyja az osztálykirándulás tervezetét, segíti lebonyolítását.

2.8.2. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Intézményi Tanács

Az Intézményi Tanács, az iskolavezetés és a szülői munkaközösség tartalmi együttműködését, az iskolavezetés koordinálja. Működésének célja az iskolai nevelő-oktató munka színvonalának, fejlesztése. Ennek érdekében, különös segítséget és odafigyelést fordítanak a német nemzetiségi nyelvoktatásra, a németországi cserekapcsolat (nyelvgyakorlás) fenntartására.

Komló Város Német Nemzetiségi Önkormányzata

A kapcsolat alapja az iskolánkban folyó német nemzetiségi nyelvoktatás. Ennek megvalósításához anyagi támogatást nyújt a nemzetiségi önkormányzat. Támogatja programjainkat, versenyeket, kirándulásainkat, a neckartenzlingeni cserekapcsolatunkat. A Német Klubbal karöltve programokat szervez, amelyeken tanulóink ismerkedhetnek a sváb hagyományokkal. Programjainkat színesítik tanulóink fellépései. Munkatervünk igazodik a Német Nemzetiségi Önkormányzat éves programjához.

Óvodák

Az óvoda- iskola átmenet megkönnyítése érdekében különböző közös programokkal, ünnepségekkel, hagyományokkal segítjük a gyerekek iskolába való belépését.

Külső kapcsolatok:

- Pécsi Tankerületi Központ
- Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezete
- Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága
- Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Járási Szakértői Bizottsága
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat

- Egyesületek, amelyek tanodákat működtetnek
- Komlói Rendőrkapitányság
- Civil szervezetek
- Baranyai Német Önkormányzatok Szövetsége
- Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja

2.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban lehet letenni, azzal, hogy az intézményvezető ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az intézményvezető jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 munkanappal tértivevényes postai értesítést kap.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozik. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján engedélyezhet az intézményvezető.

A vizsgaszabályzat célja, általános szabályok

A vizsgaszabályzat célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük alapján nem lehet meghatározni, illetve rövidebb idő alatt szeretné a követelményeket teljesíteni, a 20/2012. EMMI rendelet ide vonatkozó paragrafusainak (64-72. §) figyelembevételével.

A vizsgaszabályzat vonatkozik:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára, akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára, javítóvizsgára utasít, illetve aki különbözeti vizsgára, pótló vizsgára jelentkezik. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan. Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból félévi vagy év végi osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet (összesen 250 órát meghaladó hiányzás; az adott tantárgyból a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át),
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz illetve egyéb ok miatt az intézményvezető engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét,
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték, illetve más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték.

Az osztályozóvizsgával kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- Osztályozóvizsga a félévi és év végi osztályzatok megállapításához januárban és júniusban tehető. Az intézményvezető ettől – egyéni elbírálás szerint – eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt 10 munkanappal értesítést kap.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

Különbözeti vizsga

Csoportváltoztatás, osztályváltás, iskolaváltoztatás, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként előírhatja az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet iskolánkban a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanítunk, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg. Alapesetben az osztályozóvizsgák számára kijelölt időpont.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, illetve legfeljebb 3 tantárgyból sikertelen vizsgát tesz.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. Különleges esetben, ettől eltérő időpontot az intézményvezető – a tanuló kérésére – kijelölhet.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsgára utasított tanuló az intézményvezető által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló a vizsgára utalást követő két héten belül, de legkésőbb július 5-ig írásbeli tájékoztatást kap. A tájékoztatás formája lehet elektronikus vagy papír alapú.
- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A tanuló bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt a vizsga megkezdése előtt legalább 15 perccel.
- A rendkívüli okból, intézményvezetői engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/javító/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem

teljesített vizsgarészből – kérelmére – pótló vizsgát tehet. A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az intézményvezető jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelésről szóló törvény 46. § (6) bekezdés 'm' pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozóvizsga és javítóvizsga lehet. A vizsgára való jelentkezés szabályait a 20/2012. EMMI rendelet 73. §-a szabályozza.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az intézményvezető a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát. A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Akkor is, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, magasabb évfolyamra jutásáról – a vizsgabizottság által adott osztályzat figyelembevételével – az intézmény dönt.

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Az egyes tantárgyak vizsgarészeit a következő táblázat tartalmazza.

Vizsga	Magyar nyelv – felső tagozat	Irodalom – felső tagozat	Magyar nyelv és irodalom – alsó tagozat	Német nyelv, német nemzetiségi nyelv	Német nemzetiségi hon- és népismeret	Matematika	Történelem és állampolgári ismeretek	Környezetismeret	Természetismeret	Fizika	Kémia	Biológia	Földrajz	Informatika	Ének-zene	Hon-és népismeret	Testnevelés	Rajz és vizuális kultúra	Technika	Etika	Médiaismeret
Szóbeli	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Írásbeli	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gyakorlati															X	X	X	X			

*Megjegyzés: Elsődlegesen írásbeli vizsgát tesznek a tanulók. A szóbeli vizsga az írásbeli elégtelen eredményének, illetve a tantárgy követelményrendszerének függvénye.

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete a helyi tantervében határozza meg.

Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10-15 perc pihenőidőt kell biztosítani.

A lebonyolítás szabályai a következők:

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként maximum 45 perc, 10 perces szünetekkel.
- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A tanuló csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron, feladatlapon dolgozhat. A feladatlapon fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a vizsga dátumát, a tanuló nevét, osztályát, az évfolyamot, melynek tananyagából vizsgázik a tanuló.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával
- Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgán szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, felvezeti a feladatlapon és jelenti az intézményvezetőnek.

Az írásbeli vizsga javítása:

- Az intézményvezető által megbízott javítótanár az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli.
- Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, – rávezeti a feladatlapja és értesíti az intézményvezetőt.

A szóbeli vizsgák általános szabályai

- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább háromtagú, s amennyiben lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az intézményvezető vagy megbízottja látja el.

A legfontosabb szabályok a következők:

- Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tehető le.
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
- A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A feleletek alatt legalább három vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet.
- A szabálytalanság elbírálásában a 20/2012. EMMI rendelet 69. § (6-7), illetve 71.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

A vizsga értékelése

- A vizsga nem ismételhető meg.
- A tanulmányok alatti vizsgán sajátos nevelési igényű tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.
- A vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.

- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

Az eredményhirdetés

- javítóvizsga esetén a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon,
- egyéb vizsga esetén legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon az intézményvezető vagy megbízottja hirdeti ki az eredményt.

2.10. A felvétel és átvétel helyi szabályai

A felvétel szabályai

- A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.
- Általános iskolában nem szervezhető felvételi vizsga.
- A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik.
- A felvételtől vagy átvételtől az intézményvezető dönt.

A felvétel szempontjainak sorrendje

1. Az első évfolyamon indítható osztályok száma.
2. Az osztályonként engedélyezett maximális létszám.
3. Ha a tanuló az iskola felvételi körzetéből jelentkezik.
4. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.
5. SNI-s tanulók száma osztályonként lehetőség szerint maximum 4 fő lehet.
6. Testvére az adott intézmény tanulója.
7. Munkáltatói igazolás alapján a szülő munkahelye az iskola körzetében található.
8. Szülője, testvére tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő.
9. Ha a tanuló német nemzetiségi nyelvoktatásra jelentkezik és (gondviselője) vállalja a képzés többletterhelését.
10. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat.

Az átvétel szempontjai:

3. az eddig tanult idegen nyelv,
4. az osztály létszáma,
5. német nemzetiségi képzésre szóbeli szintfelmérés eredménye alapján lehetséges az átvétel.

2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Az ismeretek elsajátítására elsősorban osztályfőnöki és biológia órákon, valamint egyes szakkörökön van lehetőség. Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák

Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításának szinterei:

1. a NAT tantárgyi rendszerébe épülve kerettantervi koncepcióban valósul meg,
2. egyéb iskolai foglalkozások keretében,
3. egyéb iskolán kívüli rendezvényeken.

1. A NAT tantárgyi rendszerében jelenik meg az alábbi tantárgyak témaköreiben:

Természetismeret	<p>A tűzveszélyes anyagokkal való bánásmód és a tűz esetén szükséges teendők elsajátítása, gyakorlása.</p> <p>Veszélyes időjárási helyzetekben való helyes viselkedés szabályainak összegyűjtése.</p> <p>Egészségtan.</p> <p>Veszélyhelyzetek, kockázatok azonosítása különböző szituációkban.</p> <p>A viselkedés és a balesetek közötti oksági összefüggések vizsgálata.</p>
Biológia	<p>Elsősegélynyújtás bőrsérülések esetén.</p> <p>Elsősegélynyújtás mozgássérülések esetén.</p> <p>Vénás és artériás vérzés felismerése.</p> <p>Fedő- és nyomókötés készítése.</p> <p>Az alkohol és drogok fogyasztásának veszélyei.</p>
Fizika	<p>Balesetmentes kísérletezés szabályainak betartása.</p> <p>Az elektromos áram élettani hatásának elemzése.</p> <p>A feszültség nagysága és veszélyessége közötti kapcsolat.</p> <p>Az elektromos készülékek használata során fellépő kockázatok és veszélyek elemzése.</p>
Kémia	<p>Balesetvédelmi szabályok betartása kísérletezés közben.</p> <p>Néhány fémion mérgező szerepének felismerése.</p> <p>A metanol, mint oldószer és veszélyei, hasonlósága az etanollal.</p>

Az alkoholfogyasztás hatásai és veszélyei.

A műtrágya túladagolás veszélyei, a nitrátos víz veszélyessége.

A napsugárzás elleni védelem fontossága.

Felelősségteljes vegyszerhasználat.

Veszélyjelek, piktogramok értelmezése.

Kísérletek elemzése alapján egyes anyagok egészségkárosító hatásának értelmezése.

Technika	Balesetek megelőzése. Mechanikus jellegű baleseti veszélyek. Kéziszerszámok, eszközök biztonságos használata. Veszélyes anyagok a háztartásban. Közlekedésbiztonsági ismeretek. Tennivalók közlekedési baleset esetén. Segélyhívás.
Osztályfőnöki	Baleset esetén kitől kérhet segítséget? Hol van az iskolában mentőláda? Mi van a mentőlárában? Alapvető eszközök és használatuk. Mi a teendő baleset esetén? Konkrét esetek elemzése. Mentőhívás gyakorlata Iskolaorvos, védőnő segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan. Közlekedésbiztonsági ismeretek.

3. Egyéb iskolai foglalkozások keretében:

Szakkörök – védőnő segítségével, igény és lehetőség szerint:

- Kis egészségőr szakkör
- Elsősegélynyújtás szakkör
- Csecsemőgondozás szakkör

Védőnői órák (a védőnői ajánlat alapján előre egyeztetve és tervezve)

- Alsó tagozaton – környezetismeret órákon
- Felső tagozaton – osztályfőnöki órákon

Egészségnap és sportnap évente

- Előadók, bemutatók
- Oktatófilmek
- Vetélkedők, totók

3. Egyéb, iskolán kívüli programok:

Versenyeken való részvétel

- Elsősegélynyújtás
- Csecsemőgondozás
- Kis egészségőr

3. Az intézmény helyi tanterve

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	B változat

3.2. Tanulók heti óraszámja

Tantárgy	1.évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
	Ált.	N.n.	Ált.	N.n.	Ált.	N.n.	Ált.	N.n.
Magyar nyelv és irodalom	8	7	8	7	8	7	8	7
Német nemzetiségi nyelv	-	5	-	5	-	5	-	5
N. nemz. hon-és népism.	-	1	-	1	-	1	-	1
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	-
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Etika / Hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1	1	1	2	2
Ének-zene	2	1	2	1	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	1	2	1	2	1	2	1
Informatika	-	-	-	-	-	-	1	1
Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
Tanuló heti óraszámja	23	26	24	27	24	27	27	29
Rendelkezésre álló	25	27	25	27	25	27	27	29

Tantárgy	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
	Ált.	N.n.	Ált.	N.n.	Ált.	N.n.	Ált.	N.n.
Magyar nyelv és irodalom	5	5	4	4	4	4	4	4
Német nemzetiségi nyelv	-	5	-	5	-	5	-	5
Német nemz. hon- és népism.	-	1	-	1	-	1	-	1
Hon- és népismeret	-	-	1	1	-	-	-	-
Idegen nyelv	3	-	3	-	3	-	3	-
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Etika / Hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	2	2				
Fizika					1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia					1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia					1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz					1,5	1,5	1,5	1,5
Ének	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika	1	1	1	1	1	1	-	-
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Média							0,5	0,5
Tanuló heti óraszám	27	30	27	30	30	33	29,5	32,5
Rendelkezésre álló	28	30	28	33	31	33	31	33

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Feladataink:

- Az iskola tankönyvrendelést a szabályzatában foglaltak alapján végzi.
- Minden tanévben az OH adott tanévre vonatkozó tankönyvjegyzéke megjelenését követően történik a tankönyvek kiválasztása, melyekről a munkaközösségek, szakmai csoportok egyeztetés alapján döntenek.

A kiválasztásnál figyelembe kell venni:

- Tartalmilag megfelel-e az adott évfolyam tantervi témaköreinek, és a követelményeinek?
- A tantárgyon belül az évfolyamonkénti egymásra épülés feltételeinek megfelel-e?
- Illusztrációi a szemléltetés mellett a megértést is szolgálják-e?
- Az adott évfolyamon tanítandó tantárgyak témaköreivel, követelményeivel összhangban van-e?
- Alkalmos-e differenciálásra, önálló tanulásra?
- Motiválja-e a tanulót?
- A könyv alkalmas-e tartós használatra (lapok fűzése)?
- A tankönyv ára.

A tankönyvek áráról és a szükséges taneszközökről a szülőket időben, szülői értekezleten tájékoztatjuk. A tanulást segítő kiadványokat a szülőkkel történt egyeztetés alapján rendelhetik meg a szaktanárok.

Az iskolai könyvtár számára a tartós tankönyvek (pl. több éven keresztül használható tankönyvek, szótárak, albumok, atlaszok, ajánlott irodalmak, feladatgyűjtemények stb.) beszerzése és pótlása folyamatosan történik. Törekszünk arra, hogy a tanulást segítő kiadványok az iskolai könyvtárban is rendelkezésre álljanak.

A testnevelés tantárgyhoz szükséges felszerelés:

Sötét színű rövidnadrág, fehér póló, fehér zokni és tornacipő.

Lehetőség szerint a 2-6. évfolyamon, órarendbe beépítve úszásoktatást szervezünk. A diákok fél évig heti egy alkalommal uszodában teljesítik a kötelező testnevelési órát. Ehhez szükséges felszerelés: fürdőruha, úszósapka, törölköző, vízhatlan papucs.

A német nemzetiségi nyelvoktatáshoz 3. osztálytól az otthoni feladatok megoldásához is szükséges nyomtatott német-magyar, magyar-német középszótár. A Grimm Könyvkiadó Német-magyar, Magyar-német tanulószótárát javasoljuk.

3.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

Iskolánk tevékenységrendszere

Az iskolai élet egésze a személyiség sokoldalú fejlesztésének az alapja. Ezért mindenkor figyelembe vesszük a gyermek fejlődés-lélektani jellemzőit, az életkori sajátosságokat.

Tevékenységrendszerünket 3 fő területre összpontosítjuk:

1. tanulás-tanítási tevékenység,
2. tanórán és iskolán kívüli, oktatási-nevelési tevékenység,
3. az iskolai folyamatokat átfogó nevelési tevékenység.

1. A tanulás-tanítási tevékenység

Az iskolának célja képességek, készségek fejlesztése, az ismeretek elsajátíttatása.

Feladatunk:

- A szilárd alapok megteremtésével tanulóinkat nyitottá, fogékonyá tenni az értékek befogadására és kreatívvá tenni a szerzett képességek alkalmazásában.
- Fejleszteni az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kompetenciákat. Az értelem fejlesztéséhez sajátos motívumokat (pl. érdeklődés), ismereteket (pl. fogalmak), készségeket (pl. íráskészség) és képességeket kell felhasználnunk, de nem nélkülözhetjük a tartalmas információkat, a tárgyi tudás használatát és elsajátítását.
- A gyermekek tanulását elsősorban a pozitív megerősítés segíti, amely sikerélményhez juttatja őket, az pedig kitartó tevékenységre buzdít.
- Törekszünk arra, hogy a tevékenységeket a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás és differenciáltság hassa át.

A speciális tanulási tevékenységek körét, feladatait alsó- és felső tagozat, gyermekkor, a serdülőkor sajátosságait figyelembe véve, a helyi tanterv követelményrendszere alapján határozzuk meg.

1-4. évfolyam:

A tanulási motívumok kialakítása, erősítése

- Helyes tanulási szokások kialakítása. Rendszeres, megfelelő nehézségi fokú, sikeresen teljesíthető feladatok adása, ellenőrzése, értékelése. Esztétikus, pontos fűzetvezetés, nevelői minta alapján önellenőrzés, önjavítás kialakítása.
- A munkavégzés, a kötelességtudat kialakítása, erősítése. Életkori sajátosságok figyelembevétele, tehetségfejlesztés-felzárkóztatás, sikerélményhez jutás lehetőségével.
- Együttműködés kialakítása, megerősítése a szülőkkel mindkét fél részéről.
- Egészséges életvitel kialakítása.
- A közösségek kialakítása és az individuuum szerepe. Kapcsolatuk, egyensúly.
- Népünk kultúrájának megismerése.
- Az interkulturális jelleg fejlesztése, egymás kölcsönös megismerése, elfogadása.

Az értelmi képességek fejlesztése

- Megismerési képesség. A szemléltetés, a megfigyeltetés lehetőségével biztosítani a cselekvéshez kötött tapasztalatok megfogalmazását, ezzel bővíteni a szókinccset.
- Gondolkodási képességek fejlesztése tapasztalással, tárgyakkal, játékokon keresztül is.
- A számoosság kialakítása, a logikus gondolkodás alapjainak megteremtése.
- Kommunikációs képesség fejlesztése, különös tekintettel a nyelvi hátrányokkal érkező tanulóakra. A szókinccsbővítés, szövegértés fejlesztése mellett a nyelvhelyesség javítása.
- Az olvasás, írás, beszédkészség kialakítása, megfelelő szintű, folyamatos fejlesztése. A szövegértés kialakításával a tanulás-tanítását megalapozni.
- Informatikai készségek megalapozása. Kézikönyvek, lexikonok, szótárak használatának megismertetése.
- A német nemzetiségi nyelvet tanulók beszédkészségének fejlesztése, íráskészség kialakítása játékos formában is (szituációk, párbeszéd).
- Idegen nyelv bevezetése 4. osztálytól.

5-8. évfolyam:

Tanulási motívumok fejlesztése

- Az alapozó szakaszban továbbra is hangsúlyt kap a képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés.
- Az életkor előre haladásával a tanulás egyre inkább szándékos, céltudatos tevékenység, mely tudáshoz vezet. A tudás pedig mindenkor érték. Erre és a megfelelő önismertre van szükség a pályaválasztáshoz.
- Önismeret, kommunikáció, konfliktuskezelés fejlesztése elsősorban tréningfoglalkozásokon, osztályfőnöki órákon, és minden iskolai tevékenység során.
- Önművelés igényének kialakítása (élethosszig tartó tanulás megalapozása).
- A kötelességtudat, pontosságra törekvés igényének fejlesztése.
- Tanulási technikák fejlesztése.
- Népünk kultúrájának megismerése.
- Interkulturális jelleg fejlesztése, egyének, csoportok kölcsönös megértése.
- Más népek (népcsoportok) megismerése. Együttérzés és segítőkészség fejlesztése, tolerancia erősítése.

Értelmi képességek fejlesztése

- Kommunikációs képességek fejlesztése, különös tekintettel a mondattani és lexikális fejlesztésre. A szövegértés, szövegalkotás fejlesztése írásban (helyesírás fejlesztésével) és szóban. Áttekinthető, igényes külalak. Irodalmi alapismeretek elsajátítása, élet közeli témák beépítése.
- Megismerési képesség fejlesztése. A megfigyelések lejegyzése, a szabályszerűségek felismerése, törvények megismerése, értelmezése, elemzése, alkalmazása.
- Gondolkodási képességek fejlesztése. Analógiai, analízis, szintézis problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. Elvont gondolkodási módok fejlesztése, kreativitás. Szellemi teljesítőképesség növelése.
- Informatika. A könyvtár, az audiovizuális eszközök helyes használata az individuális tanulásban. A számítógép működésének és kezelésének alapismeretei, eszközszintű használata.
- Az idegen nyelv alapjainak elsajátítása.

- Német nemzetiségi nyelvet tanulók beszédképességének, írásképességének, nyelvtani ismereteinek fejlesztése, nemzetiségi ismeretek beépítése, német nyelvű könyvtár használatával. Kiutazás német nyelvterületre
- A tanórai tevékenység célja, hogy a tanulók egyéni képességeikhez mérten minél több ismeretet sajátítsanak el, képesek legyenek ezeket alkalmazni az önálló tanulásuk során. Ehhez a pedagógusnak különféle eszközök állnak a rendelkezésére: szemléltetőeszközök, taneszközök, módszerek, és maga a személyisége. Felkészültsége, módszertani kultúrája, személyisége példa értékű a tanulók előtt. A pedagógus szabadon választhat a módszerek és eszközök között, de döntése felelősséggel jár.
- A pedagógus ismerje a gyerekek fejlődési szintjét, érdeklődésüket, pillanatnyi érzelmi-értelmi állapotukat, személyiségüket, szocializációjuk szintjét. Tudja, hogy az adott képesség-készség kialakulásához, fejlesztéséhez milyen feladatra, foglalkozásra van szükség. Ezek ismeretében teremtsen lehetőséget – az életkori sajátosságok figyelembe vételével – érdeklődésük kielégítésére, megfelelő fejlődésre, az anyagi-tárgyi lehetőségeken belül, kellő motiválással és az egyéni aktivitásra építve, jutassa őket teljesítményképes tudáshoz.

Tanulási módszerek

A tanítás tevékenysége során változatos módszerek felhasználására törekszünk.

- Frontális és osztálymunka.
- Kooperatív tanulási módok:
differenciált foglalkozás
csoportfoglalkozások
páros munka
dramatizálás
szituációs feladatok
könyvtári "búvárkodások"
kirándulások, megfigyelések
színház és múzeumlátogatások
- Tréning jellegű tanulás
- Individuális tanulási módok
egyéni tanulás (tankönyv, feladatlap)

kutatómunka
versenyek, pályázatok
levelezős tanulmányi versenyek
audiovizuális, informatikai eszközökkel irányított tanulás
könyvtár – írott sajtó
sport
kirándulások, múzeumlátogatások stb.

A tanulás, a pszichikum módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, az emlékezet működtetése.

A tanulás tanítása

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden nevelő teendője, hogy a gyermekeket tanítsa tanulni: az új tantárgyak belépésekor kiemelt feladata a szaktanárnak, felső tagozaton az osztályfőnöknek is.

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei

- egyik tanítási óráról a másikra házi feladatot kaphatnak a diákok,
- a feladat írásbeli és/vagy szóbeli tanulással végezhető el. Mennyisége feleljen meg az életkori sajátosságoknak. Tantárgyanként átlagosan 20 perc időtartam alatt elvégezhető legyen. Témazáró dolgozatra történő felkészülés ennél időt vehet igénybe,
- az írásbeli feladat a tanult ismeretek gyakorlását, rögzítését, alkalmazását szolgálja. A tanóra végén pontosan a diák számára egyértelműen kell meghatározni a házi feladatot. A tanuló feladata, hogy lejegyezze a házi feladatot,
- a szóbeli tanulni való: a tanórán feldolgozott tananyagot a következő órára meg kell tanulni. Ez új fogalmakat, szabályokat, összefüggéseket, vagy események leírását jelenti. Magyar és német nyelvből a hosszabb terjedelmű memoriterek a tanulókkal egyeztetett időpontig (német nemzetiségi nyelv 2-7 nap, magyar nyelv legalább 1 hét) kell elsajátítani,
- a tananyag ellenőrzésére házi dolgozat is adható,
- csak a tanítási órán feldolgozott tananyag kérhető számon,
- referátum, kiselőadásra felkészülés vállalható feladat,
- szünetekre nem adható többlet feladat. A következő tanév kötelező olvasmányát nyáron javasoljuk elolvasni.

2. Tanórán és iskolán kívüli oktatási-nevelési tevékenységek

Feladataink közé tartozik a tanórán kívüli tevékenységek biztosítása. Tanulóink igényeit elégítjük ki a szabadidő változatos, hasznos eltöltésének lehetőségével.

A tanulók érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet választhatnak, ahol képességük, személyiségük fejlődhet, ahol sikerélményhez juthatnak. A szabadidős tevékenységek körét az éves munkatervben rögzítjük. Évente működnek foglalkozások, ahol a tehetséges tanulók fejlesztését is biztosítjuk. A lassabban haladók felzárkóztatása is megtalálható tevékenységeink között.

A tevékenységek általános jellemzői:

- szabadon választhatók (két tevékenység javasolt), heti leterhelés miatt
- a választás kötelelességekkel jár (rendszeresen részt venni)
- a foglalkozások ingyenesek

Napközi

A napközi a tanulási tevékenység speciális területe. 4. osztályig van lehetősége a tanulóknak napközibe járni. Igény szerint bontunk csoportokat (létszám és osztályok összetételének függvénye). Az étkezésért térítési díjat kell fizetni.

Feladata:

- Tanórai foglalkozás biztosítása. Segítségnyújtás a tanulásban, házi feladat elkészítésében. Feladatok ellenőrzése. Lehetőség szerint gyakorlás.
- Tanítás előtti és utáni időben a gyerekek kulturált körülmények között, felügyelet mellett, gyermekközösségben töltsék a délutánt.
- Étkeztetés biztosítása (háromszori). Kulturált étkezési szokások kialakítása (kézmosás, evőeszközök használata).
- Naponta a szabad levegőn tartózkodás.
- Gyerekek viselkedésének, magatartásának fejlesztése dicsérettel, jutalmazással.

Tanulószoba

Tanulószobát az 5-8. osztályosoknak indítunk, akik segítséget igényelnek a tanulásban. A tanulószoba ingyenes.

Feladata:

- Írásbeli feladatok elvégzése.
- Szóbeli tanulás segítése.
- Gyakorlás (lehetőség szerinti szakkorrepetálás).

Könyvtár

Iskolánk tanulói a délutáni kölcsönzési időben látogathatják a könyvtárat. A könyvtár használata ingyenes. Az elvesztett, megrongált könyvekért anyagi felelősséggel tartoznak.

Szakkönyvek, szépirodalom áll az olvasók rendelkezésére. Kötelező irodalom, és tartós tankönyvek szintén megtalálhatók. Tartós tankönyvek egy részét tantermekben kihelyezve, elsősorban tanítási órákon használják. Másik részüket tanévre kapják meg használatra a diákok. A tartós tankönyvek használatáról a tankönyvszabályzat rendelkezik.

Iskolán kívüli tevékenységek

Színház- és múzeumlátogatások, kiállítások, versenyek, egy- és többnapos kirándulások, erdei iskolai programok. Az előre tervezhető programok az éves munkatervekben, tanmenetekben kerülnek rögzítésre.

3.5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- Tanulóink számára a mindennapos testnevelést heti három testnevelés óra, és két kötelezően választható sportfoglalkozás keretében szervezzük meg.
- Lehetőség szerint a testnevelés órákat egyenletesen elosztva, az egyenletes tanulói terhelés szempontjait figyelembe véve szervezzük meg.
- A versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanulók kérelmük alapján az öt testnevelés órából kettőt a tanévre érvényes versenyengedély és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel válthatnak ki.

- A német nemzetiségi tánc szakkörön résztvevő tanulóink a heti öt testnevelés órából egy ill. két órát válthatnak ki.
- A természetjáró szakkör heti két órát vált ki.

Foglalkozás neve	Óra
Német nemzetiségi tánc	1 ill. 2
Tollaslabda	1
Labdaterápia	1
Gyerektorna 1-4. osztály	1
Labdajátékok 5-8. osztály	1
Labdarúgás	1
Darts 5-8. osztály	1
Gombfoci 5-8. osztály	1
Atlétika 3-8. osztály	1
Természetjárás 3-8. osztály	2

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanuló joga, hogy válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül az alábbi feltételek megléte esetén:

A választható tantárgyak esetén:

- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni (a tanulót, kiskorú szülőjét erről írásban tájékoztatni kell).
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. (A tanulónak, kiskorú esetén szülőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.)
- Ha az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az

iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

- A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- Az iskolának május 20-ig fel kell mérnie, hogy a tanuló
  - milyen szabadon választott tanítási órán, foglalkozáson, továbbá
  - melyik egyház által szervezett hit- és erkölcsstan órán kíván részt venni.

A pedagógusválasztás lehetőségét minden évben a személyi feltétel határozza meg. Amennyiben a választás lehetősége adott, azt a választható tantárgyak mellett soroljuk fel.

3.7. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, és értékelésének módjai

Célja

Segíteni a tanulót és a pedagógust a folyamatos fejlődésben, megtalálni a leghatékonyabb pedagógiai eljárásokat a személyiségfejlesztéshez, és az egyénhez mért optimális teljesítmények eléréséhez.

Feladata

- a jó megerősítése,
- a hiányosságok feltárása és megszüntetése,
- motiválás a képességhez mért legnagyobb teljesítményre,
- a fejlesztés irányainak kijelölése,
- a tanulásra való ösztönzés legkedvezőbb módszereinek keresése és alkalmazása,
- az önismeret, önértékelés fejlesztése.

Szöveges értékelés

Az első évben félévkor, év végén és a második évben félévkor szöveges értékelést kapnak a tanulók, amely figyelembe veszi a gyermek adottságait, képességeit, ismereteit és fejlődési ütemét.

A szöveges értékelés célja:

- A helyes önértékelés alakítása, a reális önkép, önismeret kialakításának segítése.

- Szorongásmentes tanulás-tanítás biztosítása.
- Segítő információk adása a szülőknek.

A szöveges értékelésre vonatkozó elvárások:

- Érvényesüljön a fejlődésközpontúság, a tanuló önmagához mért fejlődését helyezze a középpontba.
- Személyre szóló és ösztönző jellegű legyen.
- A tanítási-tanulási folyamatban megerősítő, korrigáló és fejlesztő szerepet töltsön be.
- Szolgálja a Pedagógiai Programban megfogalmazott, a személyiségfejlesztésre vonatkozó célok megvalósulását.
- Legyen összhangban a helyi tantervi rendszerrel.
- Érvényesüljenek a következő szempontok:
  - ismeretszerzésben, alkalmazásban elért eredmények,
  - munkavégzés rendezettsége,
  - munkafegyelem,
  - önállóság,
  - érdeklődés, aktivitás,
  - odafigyelés, összpontosítás,
  - munkatempó, hatékonyság,
  - együttműködés a társakkal és tanítókkal.

Szöveges minősítés módszerei:

Félévkor és tanév végén a Mozaik Kiadó által ajánlott mondatbank segítségével.

A minősítés kategóriái:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

A „felzárkóztatásra szorul” minősítés esetén a szülők bevonásával értékeljük a tanuló teljesítményét, feltárjuk a fejlődését akadályozó tényezőket. Megbeszéljük a szülőkkel, milyen segísége lenne szükséges a gyermeknek.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának a megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülő kéri az adott év megismétlését.

Az iskola által alkalmazott szöveges értékelésről a második évfolyam második félévében térünk át a hagyományos érdemjeggyel való értékelésre. A második évfolyam végén és a további évfolyamokon már osztályzatokkal minősítjük a tanuló teljesítményét.

Tantárgyi jegyben értékeljük

- Tantárgyi képességek fejlettségét, alapkészséget.
- Tantárgyi ismereteket, tájékozottságot.
- Alkalmazást, logikus gondolkodást, kreativitást.
- Órai munkát, házi dolgozatot, külalakat.
- Verseny- és pályázati eredményt, tantárgyhoz kapcsolódó kiemelkedő szakköri munkát.
- Önfejlődést, tanév végén az éves teljesítményt értékeljük.
- A tantárgyi jegybe az órai viselkedés nem számítható be!

A szaktanár feladata

- Az érdemjegyek megállapítása, melyet az adott témakör követelményszintjei alapján határoz meg (minimumszint, középszint, optimum szint).
- Törekedni a szóbeli és írásbeli számonkérések helyes arányára.
- Az írásbeli számonkérésnél ügyelni kell arra, hogy a feladatlapok fokozatos nehézségi fokúak legyenek. Így minden tanuló a saját szintjéig képes teljesíteni.
- Törekedni az érdemjeggyel történő értékelést szöveges értékeléssel is kiegészíteni.
- Az osztályzatokról a szülőt tájékoztatni, ellenőrzőn keresztül.
- A gyermek tantárgyi fejlődéséről fogadóórán tájékoztatni a szülőt.

Az értékelés eszközei

- különféle jelölések, ábrák, képek stb.
- érdemjegy
- szöveges értékelés, százalékos értékelés, ajánlás pályázathoz, neveltségi vélemény
- tárgyi jutalom (versenyek, tanév végén)

A tanulók félév végi és tanév végi osztályzatai

- A minősítő osztályzat jeles (5) akkor, ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz, ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes A tanév közben kapott érdemjegyeinek átlaga is ezt tükrözi.
- Jó (4) a minősítés akkor, ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget, a tanév közbeni teljesítményére kapott osztályzatok átlaga is ezt tükrözi.
- Közepes (3) az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek pontatlanul, hibákkal tesz eleget, ismeretei hiányosak, önálló munkára csak nevelői segítséggel képes.
- Elégséges (2) az osztályzat, ha a tanuló a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz eleget, nem dolgozik önállóan, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik.
- Elégtelen (1) az osztályzat, ha a tanuló a tantervi követelményeknek a nevelő segítségével sem tud eleget tenni, a minimumot nem tudja teljesíteni.

Az értékelést végző egyének, közösségek

- Szaktanár értékeli egyént, közösséget.
- Osztályfőnök értékeli egyént, közösséget.
- Közösség értékeli egyént.
- Egyén értékeli önmagát és a közösséget.
- Tantestület értékeli egyént, közösséget.
- Szülő szóban értékeli egyént, közösséget a szülői fórumokon.
- Neckartenzlingeni iskola értékeli egyént, közösséget.

Az értékelés gyakorisága

- Naponta szóbeli értékelés ösztönzés céljából.
- Témakörönként írásbeli és szóbeli feleletek, diagnosztizáló értékelés írásban. Témazáró dolgozatok általában írásban. A hiányzás miatt elmaradt témazáró dolgozatot írásban vagy szóban be kell pótoltatni. Az írásbeli munkák értékelése – annak jellegéből adódóan – a szaktanár döntése alapján történhet pontozással, vagy más szempontsor alapján.
- Tanév elején diagnosztizáló felmérés.

- Félévkor tantárgyi diagnosztizáló felmérések (az éves munkatervben meghatározott tantárgyakból).
- Tanév végén tantárgyi diagnosztizáló felmérések (az éves munkatervben meghatározott tantárgyakból).
- Tantárgyanként átlagosan legalább egy osztályzat legyen havonta.
- A témazáró dolgozatok súlypontja nagyobb a feleletekénél.
- Magatartást, szorgalmat havonta az osztálynaplóba az osztályközösség véleménye alapján, de gyakrabban is lehetséges a "fegyelmi füzetbe".
- Félévkor, év végén, osztályozó konferencián a tantestület.
- Szülői értekezleten osztályközösséget értékelünk.
- Fogadóórán a gyermeket értékeljük a szülőknek.

A követelményrendszert az osztályfőnöknek, szaktanárnak meg kell ismertetni a tanulóval, szülővel tanév elején, tanórákon, szülői értekezleteken, fogadóórákon.

Az osztályzatok bejegyzéseinek módozatai

- piros színnel:
  - témazáró dolgozat,
  - év eleji -, félévi- és év végi felmérések,
- kék színnel:
  - szóbeli feleletek,
  - házi dolgozatok,
  - röpdolgozatok,
  - referátumok,
  - órai munka,
  - verseny
- zöld színnel:
  - gyűjtemények, gyűjtőmunkák,
  - szorgalmi feladatok,
  - külalak.

Az osztályzat témáját az ellenőrző könyvben az osztályzat előtt jelölni kell, valamint lehetőleg az e-naplóban is a megjegyzésben. Az iskolai dolgozatok, témazáró feladatlapon stb. (1 évig

megőrizendő) érdemjegyét a szaktanár az osztálynaplóba való bejegyzéssel egyidejűleg az ellenőrző könyvbe írassa be (kelt, téma) és írja alá.

Német nemzetiségi nyelvből elégtelen év végi osztályzat esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. Amennyiben a javítóvizsga sikertelen, és más tantárgyból nem köteles a tanuló ismételni, a szülő kérésére német nyelv osztályozóvizsga letétele után haladhat tovább az évfolyamával, a német nemzetiségi nyelv lemondásával, a németet, mint idegen nyelvet tanulva.

3.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban az osztályok heti időkeretének mértékéig, a tanulói óraterhelés figyelembe vételével lehetőleg csoportbontásban tanítjuk a német nemzetiségi nyelvet, az informatikát és a technikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A német nemzetiségi csoportbontás szempontjai:

- általános tanulmányi eredmény,
- munkához való hozzáállás,
- otthoni támogatás, rendszeres tanulás megléte.

3.9. A nemzetiségi kultúra megismerése

Településünket nemzetiségi sokszínűség jellemzi. Egymás nemzetiségi kultúrájának megismerése, a másság elfogadása, az identitás erősítése több síkon történik.

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

Tanítási órákon: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, földrajz, hon- és népismeret, német nemzetiségi hon- és népismeret és osztályfőnöki órán.

Tanórán kívüli tevékenységeken: részvétel a nemzetiségek által szervezett nemzetiségi napokon, hagyományőrző rendezvényeken (például iskolai fellépésekkel), szabadidős programokon.

3.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Helyzetelemzés

Közvetlen környezet

A Kenderföld-Somági Általános Iskola épülete a város egyik lakótelepi részén található. Az iskola környezetét 3-4 emeletes házakkal beépített utcák alkotják. Az iskola tanulóinak nagy része is ezen a területen lakik, így életükre a „lakótelepi életmód” a jellemző. A távolabbról, családi házas környezetből bejáró tanulók száma a tanulók összlétszámának kisebb hányadát adja.

Tágabb környezet

Komló városa a Kelet- és a Közép-Mecsek találkozásánál, hegyvidéki környezetben épült. A város ilyen szempontból kedvező fekvése a környezeti nevelés terén jó lehetőségeket kínál.

Az iskola épülete

Az iskola 1967-ben épült, vasbeton szerkezetű épület, aszfaltozott udvarral és sportpályával. A téglabeton épület a tanév végi, tanév eleji időszakban nagyon meleg, a zöldterület hiánya nem előnyös az óráközi szünetek kellemes eltöltésére, a kisebb közösségi, szabadidős együttlétekre. Az iskola épületének fűtése távfűtéssel történik. A hulladék elszállítása szelektíven is megoldott.

Az iskola tanulói és a szülők

Tanulóink jelentős hányada hátrányos helyzetű ill. halmozottan hátrányos helyzetű, s nem kevés a veszélyeztetett gyerekek száma sem. Az otthoni környezet alapvetően befolyásolja, ill. meghatározza a gyerekek megjelenését (ruházat, tisztálkodás) és viselkedését. Másfelől jelentős az igényes, gyermekük nevelésével megfelelően foglalkozó szülők száma; az ő együttműködésükre feltétlenül számíthatunk.

Az előzőekből kiindulva határozhatók meg a környezeti nevelés céljai, lehetőségei és programja.

Célok

A környezeti oktatás és nevelés átfogó célja, hogy elősegítse minden korosztály környezettudatos szemléletének, magatartásának, életvitelének kialakulását. A környezeti

oktatás és nevelés feladatai csak úgy teljesíthetők eredményesen, ha azok szerves részét képezik a fenntartható fejlődéssel, a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek átadásának.

Konkrét cselekvési célok:

- az iskolai környezet alakítása,
- a tanulók környezetért felelős életvitelének megalapozása; ezen belül:
  - értelmi nevelés,
  - érzelmi nevelés,
  - környezeti etika kifejlesztése,
  - cselekvési készségek (a környezeti problémák felismeréséhez, vizsgálatához, megoldásához és megelőzéséhez szükséges készségek) kifejlesztése,
  - az egészséges életmódra nevelés (külön program szerint).

Az iskola, mint „zöld környezet”

Az iskola és környéke kellemes környezetet kell, hogy nyújtson az iskolai programokhoz és a szabadidő eltöltéséhez.

Ennek érdekében feladatok:

- az iskolai környezet alakítása (festés-mázolás, külső-belső díszítés, természetes anyagok használata, a zöldterület gondozása),
- az iskola energiatakarékos működtetése (megfelelő fűtés, nyílászárók, világítás),
- a tanulók aktív bevonása az esztétikus környezet kialakításába,
- az iskola épületének tisztán tartása és tartatása a tanítási idő alatt,
- a rongálók felelősségre vonása.

A környezeti nevelés szinterei

Iskolai tevékenységek

- környezeti nevelés a tanórán. A tananyagtartalmak az egyes tantárgyak tanterveiben fogalmazódnak meg,
- osztályfőnöki órák,
- napközi,
- tanulmányi versenyek (iskolai, városi, kistérségi, megyei, országos),
- pályázatok, rajzpályázatok (iskolai, városi, kistérségi, megyei, országos),

- szakkörök (természetjáró szakkör, kézműves szakkör),
- iskolai rendezvények, környezetvédelmi projektnapok,
- Komlóval, ill. Baranya megyével kapcsolatos környezetvédelmi kérdések figyelemmel kísérése (faliújságon, tanórákon, osztályfőnöki órákon).

Iskolán kívüli tevékenységek

- tanulmányi séták,
- kiállítóhelyek, múzeumok felkeresése,
- egynapos tanulmányi kirándulások a természeti és az épített környezet tanulmányozására,
- több napos tanulmányi kirándulások a természeti és az épített környezet tanulmányozására,
- projektnapok egy-egy környezet- vagy természetvédelmi kérdés feldolgozására,
- környezetvédelmi, természetvédelmi, természetismereti versenyek,
- városismereti verseny,
- erdei iskolai programok,
- nyári táborok,
- részvétel megyei, országos akciókban.

Az iskola, éves környezeti nevelési programjának kialakítása

Az éves munkatervben a környezeti-nevelési program önálló fejezetként jelenik meg. A program kialakításában részt vesznek, ill. azt véleményezik:

- tantestület,
- diákok a diákönkormányzat útján (ötletek, vélemények),
- szülők (elvárások, igények felmérése).

A környezeti nevelési program megvalósításának személyi feltételei

- az iskolai oktató-nevelő munkában a környezeti nevelési programban megfogalmazottak érvényesítése a tantestület valamennyi tagja által,
- tanfolyamokon, továbbképzéseken való részvétel,
- a szülők megnyerése,
- támogatók megnyerése.

A környezeti nevelési program megvalósításának erőforrásai

- iskolai költségvetés,
- helyi pályázatok,
- országos pályázatok,
- támogatók.

A környezeti nevelési program megvalósítását segítő kapcsolatok, támogatók

Helyi kapcsolatrendszer

- helyi óvodák (Hunyadi u. Óvoda, Tompa Mihály u. Óvoda, Mecsekjánosi Óvoda),
- helyi általános iskolák,
- helyi középiskolák,
- önkormányzat,
- Komló Város Német Nemzetiségi Önkormányzata,
- József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény,
- civil szervezetek (Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület, Hétdomb Természetbarát Egyesület),
- szülők, családok,
- vállalkozók,
- volt tanítványok,
- helyi médiák,
- egyházak.

Külső kapcsolatrendszer

- minisztériumok,
- vállalatok,
- környező települések iskolái,
- intézmények (Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Mecsekerdő Zrt.),
- civil szervezetek (Környezeti Nevelési Egyesület, Baranya Megyei Természetbarát Szövetség, Természetjáró Fiatalok Szövetsége, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület),
- nemzetközi kapcsolatok (Neckartenzlingen, testvériskola),
- internetes kapcsolatok.

A környezeti nevelési program dokumentálása

- iskolai irattár,
- faliújság,
- fényképsorozatok, videofelvételek,
- iskolai éves beszámolók,
- megjelenés a médiákban.

3.11. Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Célrendszerünk

A képesség-kibontakoztató, és integrációs felkészítés során külön figyelmet fordítunk az egyéni különbségek tiszteletére:

- Arra törekszünk, hogy az iskola természetes közege legyen minden tanulónak, függetlenül egyéni adottságaitól, képességeitől, fejlődési ütemétől.
- Elsődleges feladatunk a bevezető, a kezdő és az alapozó szakaszban a biztos alapkészségek kialakítása.
- A tanulók számára annyi és olyan jellegű tevékenységet biztosítunk, amennyire és amilyenre a gyermekeknek szükségük van egy-egy ismeret vagy képesség elsajátításához. Ehhez figyelembe kell vennünk a tanulók előzetes tudását, annak erősebb és gyengébb területeit, a tanulók igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait.
- Az iskolai előmenetel szempontjából felmerülő hátrányokat kompenzáljuk.
- A továbbtanulás szempontjából reális elképzelések váljanak valóra.

Beiskolázás

Az 1. osztályba történő beiratkozás során elsőbbséget élvez,

- aki az iskola körzetében lakik,
- hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzetű,
- akinek nagyobb testvére is iskolánk tanulója.

A képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítésben a tanulók a szülők írásban adott egyetértő nyilatkozata alapján vehetnek részt, ha megfelelnek a törvényben meghatározott feltételeknek.

Az osztályba soroláskor figyelembe vesszük a törvényben meghatározott, osztályok közötti számarányokat.

Átvétel másik iskolából:

- ha a tanuló az iskola körzetébe költözött,
- ha az osztály létszáma a törvény által az adott osztályra megállapított létszámot nem lépi át.

A demográfiai adatok, a beiskolázási körzet nagysága és a szülők érdeklődése alapján két párhuzamos osztály indítását tervezzük.

Szervezeti felépítés

A program megvalósítása

1. Az iskolába lépő 1. osztályosokat a fejlesztő pedagógus Difer mérőeszközökkel méri. Ezt a mérést a tanító véleménye és az esetleges nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján tervezi meg a fejlesztő pedagógus. A fejlesztés főbb területei: térbeli tájékozódás, emlékezés, figyelem, gondolkodási műveletek, finommozgások fejlesztése, hallási figyelem, beszédképesség fejlesztése stb.
2. Az iskolába lépő tanulók kommunikációs készségfejlesztése alapvető feladat. Hetente egy alkalommal a beszédhibás tanulókkal beszédfejlesztő pedagógus foglalkozik.
3. Hosszadalmas, nehéz feladat az iskolai szocializáció: iskolai szabályok elfogadása (tanítási órák-, szünetek ritmusa, akkor szólhat, ha kérdezik, egymásra figyelés, feladattudat stb.), a tanítónak, tanárnak meg kell nyerni a szülőket a minél eredményesebb együttműködéshez. Így csökkenthető a hiányzás, javítható a tanulók teljesítménye.

Az osztályfőnökök segítik a szülőket:

- az iskolai kedvezmények ügyintézésében,

- pályázatokkal igyekeznek csökkenteni a szülők költségeit az iskolai osztálykirándulásokon,
- az osztályfőnöki munka fontos része az egészséges életvitel kialakítása. Az életkornak megfelelő témakörökkel foglalkoznak: ápoltság, tisztálkodás, káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog), felnőtté válás, szexualitás. A feladat elvégzését a védőnő és az iskolaorvos is segítik,
- alsó tagozaton napközi segíti a délutáni felkészülést,
- felső tagozaton tanulószoba működik, ahol szintén tanári segítséget kapnak a felkészülésben az arra rászorulóknak,
- negyedik osztálytól tantervbe beépítve informatika órákon vesznek részt a tanulónk. Internet hozzáférést biztosítunk a szaktantermekben is. Így is csökkentjük azok hátrányait, akiknek otthon nincs számítógépe. Segítjük az információszerzést.
- felső tagozaton egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk. Ezek a foglalkozások biztosítják a felzárkóztatást és a tehetséggondozást, segítik a középiskolára felkészülést,
- tanulónk igényeinek megfelelően többféle délutáni szakkört, sportfoglalkozást biztosítunk költségtérítés nélkül. Ezek a foglalkozások hasznos szabadidő eltöltésen túl sikerélményt is nyújtanak diákjainknak,
- könyvtárunkban megtalálható kötelező és ajánlott irodalom, sokféle tartós tankönyv. Így tudjuk csökkenteni a tankönyvcsomagok árát is. Kölcsönözhetnek tanulónk szépirodalmat és ismeretterjesztő könyveket is. Szaktantermeinkben szótárak, feladatgyűjtemények segítik a differenciált foglalkoztatást.

Erőforrások

Pedagógus továbbképzések

A hátrányos helyzetű tanulók oktatásához, neveléséhez egyénre szabott pedagógiai módszerekre, az átlagosnál magasabb szintű pedagógiai, pszichológiai kultúrára van szükség. A pedagógusoknak nemcsak a tantárgyi ismeretek átadása, tanulási folyamatok szervezése a feladatuk. A szociokulturális hátrányokkal iskolába kerülő gyermekeket segíteni kell mindazon ismeretek elsajátításában is, amelyek megszerzésére a családi körülmények miatt egyáltalán nem vagy csak korlátozottan van lehetőségük.

- Képzés keretében a pedagógusok módszertani ismeretének bővítése.
- Fejlesztő pedagógiai ismeretek bővítése.
- A SNI tanulók integrációja a gyógypedagógiai ismeretek bővítését is igényli.

Együttműködő – partneri kapcsolatok

A szülői hálózattal:

A hátrányos helyzetű, nemegyszer veszélyeztetett gyermekek oktatása-nevelése, az esélyegyenlőség biztosítása a szülők aktív közreműködése nélkül nagyon nehéz. Fontos feladatunknak tekintjük a szülőkkel a bizalmi, partneri kapcsolat kiépítését.

Ehhez rendszeresen tartunk:

- Szülői értekezletet, rendkívüli szülői értekezletet,
- fogadóórát,
- értékelő megbeszéléseket,
- egyéni elbeszélgetést,
- alkalmanként családlátogatást,
- szülői fórumokat,
- nyílt napot.

A pedagógusoknak a szülőkkel történő kötetlen beszélgetései nagyobb lehetőséget kínálnak az iskola és a családi ház kapcsolatának erősítésére a tanulók iskolai sikeressége érdekében. A családokkal való jó kapcsolat kiépítése érdekében mind több szülőt vonunk be az iskolai programokba (szereplések, karácsony, farsang, év végi kirándulás stb.). Az úszásoktatásra kíséréshez rendszeresen kérünk segítséget a szülőktől.

A képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés keretében rendszeresen értékeljük a tanulók teljesítményét, figyelemmel kísérjük fejlődésüket, feltárjuk a lemaradásuk okait.

- Háromhavonta a szülőkkel, ha szükséges a gyermekjóléti szolgálat képviselőjének jelenlétében értékeljük a gyermekeket.
- A megbeszélések időpontjait a szeptemberi szülői értekezleten ismertetjük a szülőkkel, ellenőrzőn, e-naplón keresztül is tájékoztatjuk 1-2 héttel korábban.
- Fogadóórák keretei között történik az értékelés, melynek időpontjait az éves munkaterv tartalmazza.

- Ösztöndíj-pályázatokon segítjük a tanulókat. Az ösztöndíjas tanulók szüleivel is kb. 3 havonta tartunk megbeszélést.

Várható eredmény: az iskola és a családi ház kapcsolatának erősödése a tanulók iskolai sikerességének érdekében. A pedagógusok és a szülők megtapasztalhatják az egymás iránti tolerancia szükségességét és megtalálják a konfliktusok közös megoldásának lehetőségét.

Tanodával:

- Az intézménynek együttműködési megállapodása van a tanodával.
- Ismertetjük, támogatjuk programjaikat diákjainknak, szülőknek.
- Rendszeresen megbeszéljük az osztályfőnökök a tanoda képviselőjével a tanuló előmenetelét, fejlesztését, eredményeit.

Gyermekjóléti Szolgálattal:

A Gyermekjóléti Szolgálattal az ifjúságvédelmi felelősök, az osztályfőnökök és a szaktanárok tartják a kapcsolatot.

- Az ifjúságvédelmi felelősök hetente egyeztetik a szolgálat munkatársaival, kik azok a tanulók, akiket a szolgálat gondoz.
- Közös esetmegbeszéléseket tartunk szükség esetén és közös családlátogatásokat szervezünk.
- A várható eredmény: a szülői felelősség erősödik, csökken az igazolatlan hiányzások száma. Segítenek a szülőkkel történő együttműködés terén.

Szakértői Bizottsággal:

- Minden év novemberéig felmérjük, kik azok a tanulók, akikről szakértői véleményt kérünk.
- December 15-ig elküldjük a szakértői javaslat iránti kérelmet.
- A tanév végén számba vesszük azokat a tanulókat, akiket a következő tanévben kontrollra kell küldeni. Megkérjük az időpontokat, és erről tájékoztatjuk a szülőket.
- A szülő kérésére is kérjük a pszichológus segítségét a problémás gyermekek részére. Bátorítjuk a szülőket, hogy igénybe vegyék a szolgáltatást.

A középfokú oktatási intézményekkel:

A továbbtanulási lehetőségek megismertetése.

- Pályaválasztási szülői értekezlet novemberben.
- Nyílt napok a középiskolákban.
- Pályaválasztási kiállításon részvétel.
- A felvett tanulók első félévi eredményeinek megismerése.
- Országos, megyei, városi szakmaismerető rendezvények figyelemmel kísérése, azokon való részvétel

Várható eredmény: a tanulók pályaválasztása megalapozottá válik, képesek vállalni a választott pálya követelményeit és elvárásait, pályaválasztási döntésük felelősségét.

Munkaügyi Központtal:

- Tájékoztatjuk a szülőket a programjaikról.
- Helyet adunk a fogadóóráinak.
- Részt veszünk szervezett üzemlátogatáson.
- Pályázati úton mentortanárt alkalmazunk.

A tanítást-tanulást segítő eszkörendszer elemei

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

A tanulók motiválásának célja, hogy felébresszük bennük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra, együttműködésre ösztönzik.

- A tanulási képesség fejlesztése: meg kell tanítanunk tanulni és együttműködni a gyermekeket. Arra kell törekednünk, hogy legyenek képesek az alkotó, tevékeny ismeretszerzésre, ismeretek szelektálására, és felhasználására. Szeressenek, akarjanak és tudjanak tanulni. Tudjanak megfelelni a tantervi követelményeknek, a képességeiknek megfelelő szinten.
- A tanulói aktivitás biztosítása: a tanítási órák szervezésénél előtérbe kell helyeznünk azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, állandó aktivitását biztosítják.

- A differenciálás: célunk, hogy a társadalmi hátrányokkal iskolába érkező gyermekek számára megteremtsünk az esélyt, hátrányaikat csökkentsék. A differenciált tanulásszervezés meghatározó formája a tanulók önálló, egyéni feladatvégzése. Ennek feltétele, hogy a tanulók legyenek képesek az önálló munkára. Ezért a gyermekeket az iskolába kerülésük első pillanatától kezdve arra kell készítenünk, hogy képesek legyenek a különböző tanulási szituációk önálló, illetve a társával való megoldására. A tanulóknak meg kell tanítanunk az önálló tanulás technikáit, fokozatosan ki kell alakítanunk bennük az önálló feladatválasztás, feladatvégzés képességét, a különböző eszközök, segédkönyvek, szótárak helyes használatát.
- Az SNI-s tanulók fejlesztésének kiemelt területei:
  - Az anyanyelvi fejlesztésben különös hangsúlyt kapnak:
    - Az olvasás-írás előkészítésének időtartama a tanulmányi idő növelésével valósul meg szótagoló módszerrel.
    - A szókincsbeli, és a nyelvi hátrányok csökkentését a tanító és a fejlesztő pedagógus egyaránt segíti.
    - A beszédfejlesztő pedagógus javítja a beszédhibákat.
    - Minden részterületen hosszabb begyakorlás, érési időszakot biztosítunk.
    - Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén központi szerepet kap.
  - A matematika fejlesztésében különös hangsúlyt kapnak:
    - A matematika előkészítésének időtartama a tanulmányi idő növelésével valósul meg.
    - A matematika tanítása a hagyományos matematika tanítási módszerek felhasználása mellett az egyéni dyscalculia terápiából átvett elvek, eszközök és feladatlapok segítségével, apró lépésekben, a konkrét segédeszközökkel történő manipuláció idejét megnyújtva történik.
    - A legnagyobb hangsúlyt a biztos számolási készség elsajátítására fordítjuk, ami az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd intenzív fejlesztésére épül.
  - A művészetek és a testnevelés műveltségi területen kiemelt szerepet kap:
    - A téri orientáció – mozgás – ritmus – beszéd koordináció.
    - A graphomotoros fejlesztés.

- A személyiségfejlesztés során hangsúlyozott fejlesztést kap:
  - A szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa.
  - A kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.
  - Önismeret fejlesztése.

Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok: a gyermeki személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata, illetve a tanulói közösség hatásán keresztül valósul meg. Ezért alapvető feladatunk a tanulók közösségben és a közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása.

Hangsúlyt kap:

- társadalmi, környezeti értékrend elfogadása
- viselkedési szabályok elsajátítása
- önismeret fejlesztése
- közösség építése
- az életkornak megfelelően a veszélyek felismerése, elhárítása pl. alkohol, dohányzás, drog, deviáns kortárs csoportok stb.
- konfliktuskezelési technikák megismerése, megoldása.

Az integrációt segítő tevékenységek, módszertani elemek

Osztályfőnöki munka

A nehezen teljesítő, magatartási problémákkal küszködő gyerekeken szeretnénk segíteni. Azokon a tanulókon, akik tanulmányi, lelki, szocializációs konfliktusaikból adódóan csak fokozott törődéssel, odafigyeléssel lehetnek eredményesek. A jobb együttműködés érdekében az osztályfőnökök a családokkal és a tanulókkal, szorosabb, együttműködő kapcsolat kiépítésére törekednek.

Az osztályfőnököknek, mentornak:

- tisztában kell lenniük a család szociális és kulturális helyzetével,
- jól kell ismerniük a gyerek otthoni életkörülményeit, helyzetét a családon belül,
- az iskolában nyomon kell követniük a gyermekek tanulmányi előmenetelét, viselkedését,

- a tanulással, neveléssel kapcsolatban tanácsokkal látják el a szülőket,
- a szülőkkel rendszeresen találkoznak, kölcsönösen informálják egymást.

Drámapedagógia

- Tanítási órákon, elsősorban magyar órákon.
- Szituációs játékokon: osztályfőnöki órák, DADA stb.
- Iskolai szerepléseken.

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Fejlesztési tervek elkészítése:

Az osztályfőnökök koordinálásával az osztályban tanítók együtt határozzák meg a fejlesztendő területeket. Az osztályfőnökök készítik el a fejlesztési terveket.

Értékelő esetmegbeszélések:

Célja: a tanuló tanórán tanúsított aktivitását, előmenetelét, esetleges elmaradását össze tudjuk hasonlítani más tanórákon végzett munkájával. A tanulmányi előmenetel mellett vizsgálnunk kell a gyermekek készségeinek fejlődését, magatartását is.

A hatékony együttnevelés megoldása érdekében a tanulót tanító valamennyi tanár részvételével kell az értékelő esetmegbeszéléseket megtartani, háromhavi rendszerességgel. Az esetmegbeszélések során értékelünk kell a pozitív irányú változásokat, de fel kell tárunk a problémákat is és azokra kreatív megoldásokat kell találnunk.

Az értékelő megbeszélés menete:

- Az elmúlt időszak rövid összefoglalása.
- Az elmúlt időszakra kitűzött megvalósítási terv felidézése.
- A megvalósított és nem megvalósított tervek számbavétele.
- A siker okai.
- A kudarc okai.
- A következő időszakra kitűzött megvalósítási terv összeállítása.

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- Szöveges értékelés – árnyalt értékelés

Az értékelés során a következő elvek érvényesülését tartjuk fontosnak:

- a diákokat aktívan vonjuk be az értékelésbe.
- a szülő is értékelje saját gyermekét,
- az értékelés legyen rendszeres és folyamatos,
- az értékelés formája: szóbeli és írásbeli,
- azt értékelés több szempontú legyen: terjedjen ki a szociális fejlődésre és a tárgyi tudásra, a képességek fejlődésére egyaránt, ezen belül is több szempont érvényesüljön,
- a viszonyítás alapja saját korábbi szintje legyen, de a tárgyi tudást negyedik osztálytól minden esetben az osztályfokozat követelményeihez is viszonyítjuk.

Multikulturális tartalmak

A multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban az iskola tantervében.

- A cigány és német nemzetiségi tartalmak az iskola helyi programjában. Egyes tantárgyak tanterveiben jelennek meg.
- Szakkörök.
- Hon- és népismereti modul 6. évfolyamon.
- Iskolai szerepléseken való bemutatkozás különböző táncokkal, énekekkel stb.

Továbbtanulás

Nagyon fontos cél, hogy a valós továbbtanulási elképzelések megvalósuljanak. Ehhez feladatunk:

- A tanulás, tevékenység elfogadtatása. Felkészítés arra, hogy felnőttként is gyakran kell új ismereteket, képességeket megszerezni. Alkalmazkodni kell a munkaerőpiac elvárásaihoz. (LLL)
- Reális önismeret, felelősségtudat alakuljon ki a diákokban a pályaválasztás időszakára.
- Szükség esetén pályaválasztási tanácsadó segítségét kérhetik.
- 7-8. osztályban megismerkedjenek az oktatási rendszerrel, szakmákkal.
- Volt tanítványok tartanak a jelenlegi iskolájukról ismertetőt.
- A nyolcadikos tanulók nyílt napokon vesznek részt a középiskolákban.
- Üzemlátogatásokon ismerkednek a szakmákkal.
- A szülők is megfelelő tájékoztatást kapjanak.

- Pályaválasztási szülői értekezletet tartunk.
- Egyéni képességeik, ismereteik megfelelő alapot jelentsenek a választott középiskolához.
- Segítséget nyújtunk a felvételi vizsgákra történő felkészüléshez.

3.12. A tanuló jutalmazásával, magatartásával, szorgalmával kapcsolatos elvek

Az értékelés célja

- Visszajelzés tanulónak, pedagógusnak és szülőnek egyaránt.
- Diagnosztikus jellege van.
- Információ a középiskolának a továbbtanulásnál.
- Személyiségfejlesztés eszköze /önismeret, önértékelés, felelősségtudat stb. /
- Motiváló hatású.

Az értékelés alapelvei

- Az értékelés legyen egységes, igazságos és objektív.
- Vegye figyelembe az egyéni fejlődést.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő és egyértelmű.
- Rendszeres és következetes.
- A célnak megfelelően személyre szóló vagy közösségre irányuló.
- Megfelelő stílusban történjen.
- Mindig fejlesztő hatása legyen / pozitívumokat helyezze előtérbe a negatívumokkal szemben.

Az értékelés területei

- a tantárgyi követelményekhez viszonyítva a képességfejlődés szintje, tantárgyi ismeretek és alkalmazásuk szintje,
- tájékozottság, otthoni munka /házi feladat, gyűjtőmunka /,
- tantárgyhoz való viszony, szorgalom, órai munka,
- esztétikus forma /külalak, munkadarab /,
- önfejlődés,
- szereplés, verseny,

- közösséghez való viszony,
- viselkedés /az iskola által közvetített értékkel történő összehasonlítás /.

Magatartásban értékeljük

- Viselkedést a közösségben, társakkal szemben, felnőttekhez való viszonyban, munkában, az egyén viszonyát önmagához / önkontroll, önmagáért való felelősség /.
- Közösségi munkát, /együttérzést, segítséget, szereplést /, közösségi vagyoni védelmét.
- Munkafegyelmet, együttműködést.

A magatartás értékelése az életkori sajátosságokat figyelembe véve fejezi ki az egyén viszonyát önmagához és másokhoz. Az értékelésnél a közösségnek is van kötelessége az egyénnel szemben.

Az igazolatlan mulasztások 3 óránként egy jegyet rontanak a tanuló magatartásának félévi és évi végi értékelésekor.

Példás magatartás

- Példamutató viselkedés társakkal, felnőttekkel szemben. Példás felelősségérzet saját cselekedetei iránt /megfelelő önkontroll, kötelességtudás /.
- Együttműködés tanórán és tanórán kívül is, kezdeményezőkézség, szereplések /iskola hírnevének öregbítése /.

Jó magatartás

- Felnőttekkel tisztelettudó, társakhoz való viszonya jó, a közösségben /tanórán és tanórán kívül is / együttműködésre törekszik.
- Feladatait ellátja, de nem kezdeményező, munkához való viszonyában pozitív.
- Felelősségtudata fejlesztést igényel.

Változó magatartás

- Felnőttekkel, társaival való viselkedése kifogásolható, könnyen befolyásolható negatív irányba.
- Önfegyelme változó.
- Feladatait többé-kevésbé látja el. Gyakran előfordul, hogy társait zavarja az órai munkában, együttműködése változó.

- Megsértette a házirendet.

Rossz magatartás

- A házirend ellen súlyosan, gyakran, tudatosan vét.
- Felnőttekkel, társakkal szemben tiszteletlen, durva. Nem mutat felelősséget a cselekedetei iránt. Általában rossz példát ad.
- A közösség munkáját gátolja, rombolja.
- Társait zavarja a munkavégzésben.

Szorgalomban értékeljük

- A feladatok elvégzéséhez való hozzáállást.
- A munkavégzés pontosságát, következetességét, amely az életkornak és saját képességeinek megfelelő önállósággal, munkatempóval történik.
- Önfejlődést.
- Gyűjtőmunkát, pályázatokat, versenyeket, szerepléseket.
- A közösségben való együttműködést /figyelmes, segítő, megbízható /.
- A szorgalom értékelésekor figyelembe vesszük a gyermek családi környezetét.

Példás szorgalom

- Ha a tanuló iskolai munkáját /képességeihez, körülményeihez képest / kifogástalanul, példamutatóan ellátja.
- Tanszereit mindig magával hozza és vigyáz rájuk, házi feladatai készek, írásbeli munkája igényes.
- Rendszeres, pontos, tanulni vágyó, önálló ismeretszerzésre képes.

Jó szorgalom

- Ha iskolai munkáját – képességeihez és körülményeihez képest – apróbb hiányosságokkal látja el.
- A feladatai készek, felszereléseit magával hozza, rendben tartja.
- Rendszeres, megbízható.
- Önálló ismeretszerzésre törekszik.

Változó szorgalom

- Ha iskolai munkája – képességeihez és körülményeihez viszonyítva – ingadozó színvonalú, többször figyelmeztetésre szorul, törekvést csak időnként tanúsít.
- Házi feladata gyakran hiányos, pontatlan, tanszereit elhanyagolja, időnként otthon felejt.
- Többnyire figyelmetlen, pontatlan.
- Eredményei elmaradnak képességei mellett, ront eredményén, felkészültsége változó.
- Kötelességeit hiányosan teljesíti.

Hanyag szorgalom

- Iskolai munkáját – képességeihez és körülményeihez képest – többszöri figyelmeztetés után is hanyagul végzi.
- Feladatait nem látja el.
- Iskolai felszereléseit rendszeresen (tudatosan) nem hozza magával, nem tartja rendben.
- Megbízhatatlan.
- Egy vagy több tantárgyból megbukik.
- Kötelességeit gyakran elmulasztja.
- Jellemzője az érdektelenség, közöny.
- Keveset tesz fejlődése érdekében.

A dicséret elvei, formái, alkalmai

A szorgalmi időszak folyamán adható dicsérek:

- **osztályfőnöki dicséret:** az osztályközösségért végzett példamutató tevékenységért, az iskolai rendezvényeken, vetélkedőkön való sikeres részvételért, esetleg ezek megrendezésében, lebonyolításában vállalt közreműködésért, valamint az osztályfőnök által megítélt egyéb tevékenységért adható.
Formája: ellenőrző könyvbe és a naplóba való bejegyzés.
- **szaktanári dicséret:** kiemelkedő tanórai munkáért, vetélkedőkön, pályázatokon való sikeres részvételért, színvonalas szereplésért, valamint a szaktanár által megítélt egyéb tevékenységért adható.
Formája: ellenőrző könyvbe és naplóba történő bejegyzés.

- **igazgatói dicséret:** iskolánk hírnevét jelentősen növelő tanulmányi, sport vagy művészeti tevékenységért, valamint minden iskolánkért végzett, a diákság egésze elé példaként állítható tevékenységért adható.

Formája: ellenőrző könyvbe és naplóba történő bejegyzés.

A félévi, illetve az év végi osztályozó értekezlet alkalmával adható dicséretetek:

- **tantárgyi dicséret:** kiemelkedő szaktárgyi teljesítményéért adható a szaktanár döntése alapján.

Formája: félévkor az ellenőrző könyvbe és a naplóba, év végén a bizonyítványba, a naplóba és a törzslapba történő bejegyzés.

- **nevelőtestületi dicséret:** a nevelőtestület döntése alapján az a 7-8. osztályos tanuló kaphatja, aki legalább 5 tantárgyból tantárgyi dicséretet kapott.

- Formája: bizonyítványba és törzslapba történő bejegyzés.

A fegyelmezés elvei

A fegyelmezés nevelési eszköz, amely a vétség helytelen voltának felismerésére készíteti, és újabb vétségtől visszatartja a tanulót, esetleg tanulócsoportot. Büntetéskor figyelembe kell venni a kötelezettség megszegésének, a szabályok megsértésének mértékét, a cselekménynek a tanuló szűkebb és tágabb környezetére gyakorolt hatását. A büntetés nem lehet megalázó és megtorló jellegű, a testi fenyegetés alkalmazása tilos.

A fegyelmezés fokozatai

I. A szorgalmi időszak folyamán adható **írásbeli** figyelmeztetések:

- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- szaktanári figyelmeztetés
- szaktanári intés
- szaktanári megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás

Formája: ellenőrző könyvbe és a naplóba való bejegyzés.

II. Fegyelmi eljárás

3.13. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenysége, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Projektnapok

Környezeti neveléssel kapcsolatos projektnapok (évente váltakozva)

- Föld Napja
- Víz Világnapja
- Madarak és Fák Napja

Egészségneveléssel kapcsolatos projektnapok (minden tanévben)

- Egészségnap
- Sportnap

Német nemzetiségi oktatással kapcsolatos projektnapok

- Német nemzetiségi kirándulás (3-4. évfolyam) minden évben
- Német nemzetiségi kirándulás (felső tagozat)

Német nemzetiségi nyelvoktatással kapcsolatos projekthetek

- németországi diákcsere program (10 nap Németországban)
- németországi diákcsere program (1 hét, német diákok visszafogadása)

Egyéb, évente tervezett projektnapok

Záró rendelkezések

A Pedagógiai Programot a Kenderföld-Somági Általános Iskola fogadta el. A programot az intézményvezető hagyja jóvá.

A Pedagógiai Programmal kapcsolatban egyetértési joga van a fenntartónak.

A Pedagógiai Programot a Diákönkormányzat és a Szülői Munkaközösség véleményezi.

A Pedagógiai Program hatálybalépésével érvényét veszti az intézmény eddig hatályos, jóváhagyott Pedagógiai Programja.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatát a jogszabályi előírásokon túl elrendelheti a fenntartó, kezdeményezheti az intézmény vezetője, valamint a nevelőtestület 50%-a + 1 fő.

Magasabb szintű jogszabályi változás átvezetése a program módosítása nélkül, az intézményvezető felelőssége.

A Pedagógiai Program nyilvánossága:

A Pedagógiai program egy-egy nyomtatott példánya megtalálható a Tanári szobában, a Könyvtárban.

Elektronikus formában a www.kenderfoldiiskola.hu honlapon olvasható.

A Kenderföld-Somági Általános Iskola Pedagógiai Programját a Nevelőtestület 2017. augusztus 31-én megtartott határozatképes értekezletén elfogadta.

Jóváhagyta:

Schillingerné Bázing Melinda
intézményvezető

Komló, 2017. augusztus 31.

Egyetértési jog:

Páva Péter
tankerületi igazgató

A véleményezési joggal rendelkezők nyilatkozatai

A Kenderföld-Somági Általános Iskola Diákönkormányzatának nyilatkozata:

A Kenderföld-Somági Általános Iskola Diákönkormányzata képviseletében aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Komló, 2017. augusztus 31.

Diák képviselő

A Kenderföld-Somági Általános Iskola Szülői Munkaközösségének nyilatkozata

A Kenderföld-Somági Általános Iskola Szülői Munkaközösségének képviseletében aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Komló, 2017. augusztus 31.

SzM elnök